

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12			13				14			
17				18				19		
	20		21		22		23			
25			26		27			28		29
		30		31			32			
33	34		35						36	
37								38		
							41			
39			40						42	
			43				44			
								45		
46	47			48				49	50	51
		52				53				
57			58			59				
63						64			65	
							66			
									68	
										69
										70
										71
										72
										73
										74
										75
										76
										77
										78
										79
										80
										81
										82
										83
										84
										85
										86
										87
										88
										89
										90
										91
										92
										93
										94
										95
										96
										97
										98
										99
										100

VERVOLG VAN PAG. 3

VAN GRIMSEL TOT GROSS GLOCKNER

Met de NRV hebben wij deze reis gemaakt op 9 februari in de gezellige kamptine van de Haase Kastenfabriek. Die „wij“ waren de 160 bezoekers die genoten hebben van deze prachtige kleurentfilm en van de vlotte en geestige toelichting die de heer Van Lunteren daarbij gaf. Het lift niet op onze weg films te beoordeelen naar hun technische kwaliteiten. Veel er vragen wij ons altijd af of een programma aan het gestelde doel voldoet. Dit laatste kan met een volmondig „ja“ worden beantwoord. De zaal was gezellig; uit het gemompel tijdens de film bleek, dat velen bekende plekjes zagen en daarvoor herinnerd werden aan voorbijgevoerde kamptines. Anderen zullen ongetwijfeld naar huis zijn gegaan met de gedachte: daar wil ik ook eens naar toe. Echt een avond waarop met voldoening kan worden teruggezien.

Geslaagd voor:

het examen Franse Handelscorespondentie van de Vereniging van Leraren: G. H. A. ten Thij, Verkoopkantoor Den Haag.

VEEL DANK!

De dames J. C. v. d. Houven-Speijk, H. J. Spaan-Berhart, M. Geenaart, J. E. Venmik-Schepers, A. M. S. Holman-Belmanns en de heren J. N. Haazebroek en L. Wiskmans, allen werkzaam bij de ENAF, danken directie, Ziekentrost en collega's hartelijk voor attenties en belangstelling, tijdens hun ziekte.

PUZZEL

Horizontaal: 1. andere vorm voor bey (Turks vorsk); 4. loop van een rivier; 9. bergrug; 12. stridderk; 14. levens; 15. weipendelster; 17. geste; 19. onderwetsse vorm voor branden; 20. hiel van lemmud, die te Delft heet; gestudeerd; 21. manchet; 23. insect; 24. Franse ontkenning; 25. stam van Israël; 27. kerf; 28. plaats waar godstentoonstellingen gehouden worden; 30. Keelgelande; 32. bolle; 33. voorzetsel; 35. eerste reis in een vliegtuig; 36. Frans; goud; 37. sluis; 38. uitroep van medelijden; 39. geheel de uwe; 40. plaats in Haskerland; 42. ark; hekte; 43. lynx; 44. wier; 46. niet-inge-ude; 48. rivier in de onderwereld; 50. teken; 52. produkt van de kip; 53. mannefevis; 54. teiganger; 56. muzieknot; 57. op die plaats; 60. ellende; 63. Franse, Engelse en Duitse vorm voor ideaal; 64. plakmiddel; 66. vlering van een vrolijke gebeurtenis; 67. snelle loop; 68. beet-woort met eetbaar loof; 69. onde 2e naamval voor: van den.

Verticaal: 1. edelsteen; 2. op een keer; 3. markent; 4. arfod der Kanahieten; 5. mnt-aleknoot; 6. verdroogd; 7. pers. voornaamwoord; 8. goed gekookt; 9. hondenhok; 10. voorlat; 11. mannelijk mens; 13. later dan; 16. ark. kroon; 18. knakbeentvis; 19. klein woud; 22. meest bekende plaats uit het Nieuwe Testament; 26. wijze, waarop iets gebeurt; 25. afgeant; 28. rilling; 28. hoorn; 29. berchtoen; 31. regelmatig zwaart; 32. snelle dans; 34. moede; 36. uitroep van medelijden; 40. tevens; 41. boom; 43. un- van versluisstad; 45. klaar; 47. gemeente in Drenthe; 48. vod; 49. rivier in Utrecht; 51. vrouw uit land; 53. lichaamsdeel tussen hoofd en schouders; 55. gratis rit met een auto; 57. wijk; 58. riviertje in Noord-Brabant; 59. jongensnaam; 61. afkorting salvo errore; 62. prent; 64. pers. voornaamwoord; 65. muzikknoot.

Opllossingen moeten uiterlijk dinsdag 6 maart a.s. in het bezit zijn van mej. Hart-snikker, redactie VDH-tje. De volgende prij-zen zijn beschikbaar: 1e prijs f 15,—, 2e prijs f 10,—, 3e prijs f 7,50, 4e, 5e en 6e prijs f 5,—.

BONTE AVOND 1962

Wie wil er meewerken? Tevens dames gevraagd voor figu-ratie. Opgave graag spoedig bij de heer Koopman, tel. 544.

Donderdag 1 maart a.s. is de heer J. de Weri gelurende 12½ jaar bij de ENAF werkzaam, thans in de Frambouwerij. Onze gelukwensen.

het V.D.H.-tje

VAN DER HEEBEM

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr 733
2 maart 1962

EERSTE PAAL VOOR DE VSF GESLAGEN

Woensdag 14 februari was voor Philips en Van der Heem en ook voor Leeuwarden een gedenkwaardige dag. Mr. A. A. M. van der Meulen, burgemeester van Leeuwarden, sloeg namelijk de eerste paal voor het nieuwe te bouwen complex van de Ver-eningde Stofzuigerfabrieken N.V., het be-drijf dat paritair door de N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken en Van der Heem N.V. werd gesticht.

Bij deze belangrijke gebeurtenis waren onder andere aanwezig: tal van provin-ciale en gemeentelijke autoriteiten, direc-tieleden van de VSF, Philips en Van der Heem, alsook de directe van het aanne-mersbureau.

Bij deze gelegenheid werd het woord ge-voerd door jhr. ir. R. E. Laman Trip, di-recteur VSF, mr. A. A. M. van der Meu-len, burgemeester, en ir. P. G. Zaaijer, ge-delegeerd commissaris VSF, die sprak bij ontsien van de president-commissaris, de heer L. W. van der Heem. Het mag uit onze vroegere publicaties bekend worden verondersteld dat de Verenigde Stofzu-igerfabrieken de produktie reeds begonen zijn in het begin van 1961 in een tijdelijke vestiging. Mettertijd heeft men te verhu-zen naar het gebouwcomplex, dat nu in aanbouw is, en dat daarmee de defi-nitieve vestiging wordt.

De situering van het terrein is zodanig dat een directe verbinding met spoorweg en hoofdverkeersweg mogelijk is. De hoogteligging van deze wegen be-paalt ook de hoogte van de wegen over t-terrein en het peil van de vloeren. Aange-zen het grootste deel van het transport, zowel van grondstoffen als gereed pro-duct, in de toekomst per rail zal plaats-

vinden, is de fabrieksvloer op perronhoog-te gedacht, dat is 1,23 m boven de kop van de spoorstaaf. De ligging van het terrein was gemit-deld 60 cm beneden de te verwezenlijken straalhoogte, zodat het maken van bruik-bare ruimtes onder de beganegrond-vloer economisch de juiste oplossing is.

Het plan, waarvan we hierbij een per-spectiefschets afdrukken, bevat ca. 26.000 m² aan beganegrond-vloeroppervlak, waar-bij nog ca. 2100 m² kelderruimte komt. Met de grond die voor het maken van deze kelders vrij komt kan het terrein (buiten de wegen) worden opgehoogd.

Het grondverzet beperkt zich dan ook tot het verwijderen van ca. 25.000 m³ klei. Voor het verbeteren van de bouwgrond onder straten en vloeren van gebouwen wordt 12.000 m³ zand verwerkt.

De meeste gebouwen hebben dus een kelderruimdering van beton, terwijl het ske-let verder in staal is uitgevoerd.

Gezien de precare metselsteenpositie zijn grote gemetselde gevelvlakken verme-den en is de glaswand in elk gebouw wel overheersend. Om nog een inzicht te ge-ven in de te verwerken hoeveelheden diene het volgende staatje:

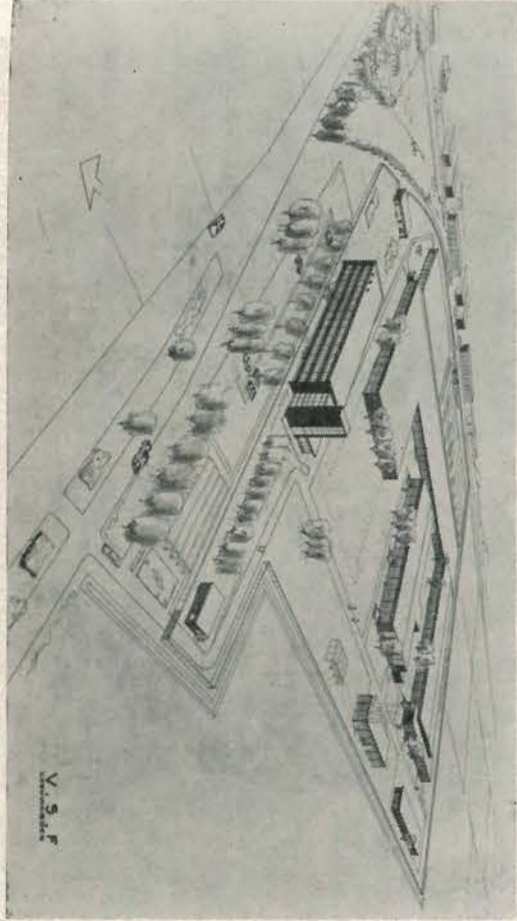
Beton aan vloeren en constructie: 11.000 m³

Betonstaal aan wapening hiervan: 100.000 kg

Staal aan stijlen, spanten, liggers, gordingen, etc.: 1.000.000 kg

Glas in de buitengevels: 4.500 m²

Om het complex straks af te lopen en te rijden is een wegverharding van 15.000 m² bestrating opgenomen.

De heer ir. P. G. Zaaijer tijdens zijn toespraak, waarin hij memorieerde hoe door Philips en Van der Heem eind 1959 tot het oprichten van de VSF werd be-sloten.

In nauwe samenwerking viel de keus op Leeuwarden, wat beide partners ge-sten de ervaringen sinds de vestiging in 1961 een gelukkige keus vinden.

De heer Zaaijer dankte voor de onder-vonden medewerking van officiële in-stanties en sprak de wens uit dat de groei van de VSF zal mogen bijdragen tot de verdere ontwikkeling van Leeu-warden en omgeving.

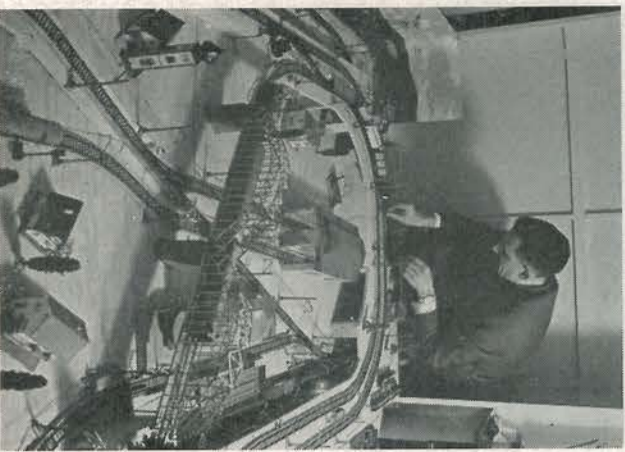
De kelders bieden ruime gelegenheid voor opslag en verwerking van rest-ma-terialen. In de verlichting wordt voorzien door een montage van ca. 15.000 T.L.-buizen (lengte 22,5 km l.).

De verwarming geschiedt vanuit een centraal ketelhuis, waar 3 warmwaterke-tels van elk 4.500.000 kg/cal. zullen worden opgesteld. Het principe van de verwar-ming is straling vanuit het plafond, ge-compenseerd met ventilatielucht die in de winter natuurlijk ook warm wordt in-geblazen.

De bouwtijd zal niet geforceerd worden. Voor de eerste fase, die in een behoefte moet voorzien, is een jaar uitgetrokken, de algehele aanbouw zal nog een 3-tal jaren hierna vergen.

Neils Brugman, geboren op 9 december 1925 te Mlonster. Dat zijn de zakelijke gegevens van ons Ondernemingsraadlid van deze week. „Geboren in Mlonster... een Westlander dus“, zult u misschien reageren. Neen, een rasechte Hagenaar, want het verblijf in Mlonster duurde maar enkele dagen. Zijn jeugdjaren verliepen rustig. Rustig in twee betekenissen. Uit die jaren herinnert Brugman zich eent geen spectaculaire gebeurtenissen, die een blijvende indruk bij hem hebben achtergelaten. En bovendien was hij enig kind. Het mag dan waar zijn, dat kinderen die opgroeien zonder het geharrewar van broers en zusters om zich heen een bepaald stempel met zich meedragen, bij Brugman is daar niets van terug te vinden. Na de Lagere School maakte hij enige jaren de Ambachtschool aan het Vleuvelplein onveilig.

De oorlog '40-'45 is al een goed stuk op dreef, als hij de school verlaat met het diploma elektricien in zijn zak. Veel plezier heeft hij er nooit van gehad, want in geen van die functies, die hij in de loop der jaren heeft vervuld, komt het woord elektricien voor.

Het gedeelte van de oorlog dat nog restte is niet zonder meer aan hem voorbijgegaan. Ondergrondse, concentratiekampen (Spandau en later Ratow), het zijn begrippen, die ongetwijfeld vele blaadjes den zouden kunnen vullen. Laten we er net als Brugman sluwziwend aan voorbijgaan.

In 1945 kwam ook voor hem de bevrin-

ding en na een jaar was hij weer in staat deel te nemen aan het normale leven in onze naoorlogse maatschappij.

Het klinkt wat vreemd als wij hem horen zeggen, dat hij in een administratieve functie terechtkomt bij Vredestein, Den Haag; aanvankelijk op afdeling Personeelszaken, later op de afdeling Kostprijs. Maar het vak waarvoor hij was opgesteld boeit hem niet. Beroepskeuze-adviezen waren in die tijd ongekende klanke.

Na 2 jaar ondervindt hij nog een terugslag van de oorlog en op medisch advies wordt hem de leiding aan hem toe. Dit bevalt hem zo goed, dat hij toen de eigenaar wordt emigreren graag als „zebaas“ zou blijven optreden. Maar aangezien de eigenaar naar het buitenland gaat, wijst de Kamer van Koophandel de vereiste vergunning.

Omdat op straat staan een weinig in-craffave bezigheid is, gaan Brugman zijn gedachten uit naar emigratie. Het G.A.B. adviseert hem eerst een onscholing te

ONZE BRANDPOMP HAD KUREN

In ons gebouwencomplex aan de Maarweg denkt niemand erbij wat er gebeurt als men het alarmnummer voor brand 321 draait.

Men vindt het — terecht — volkomen normaal dat, of men dit nummer nu tijdens of buiten werktijd draait, alarmering van onze bedrijfsbrandweer zal plaatsvinden. Inderdaad is onze bedrijfsbrandweer steeds paraat om bij een onverhoofd alarm mensenslevens en gebouwen te beschermen tegen het alles vernietigende vuur.

Gelukkig is brand een praktisch onbekend verschijnsel in ons gebouwencomplex in den Haag; dank zij de vele preventieve maatregelen bij de bouw van onze fabrieken, dank zij de dagelijkse brandronde na werktijd en last but not least dank zij de voorzichtigheid van al onze medewerkers.

Een parate brandweer is alleen dan werkelijk paraat, als het personeel minstens eenmaal per week oefent en wanneer het buismateriaal in uitstekende staat verkeert.

Dit laatste betekent zelfs, dat bepaalde vitale onderdelen dagelijks moeten worden gecontroleerd. Onder zo'n ritueel onderdeel rekenen wij natuurlijk ook de brandpomp, die, aangevoerd door een elektromotor, de druk in ons brandweleidingsnet van 3 atmosfeer kan verhogen tot 8 atmosfeer, door water uit een eigen wel in het brandleidingsnet te pompen.

volgen om daardoor zijn toekomschans te vergroten. Gevoelig voor dit advies volgt hij gedurende een bepaalde tijd een onscholing tot bankwerker op de Rijks-werkplaats.

Dan blijkt echter, dat hij als geschoold zijn overtocht zelf zal moeten betalen voor hem en zijn gezin (hij is in 1947 getrouwd). Dat doet hem besluiten de vlakke polders trouw te blijven en hij treedt als machinebankwerker in dienst bij de firma Visbeer. Na 2 maanden wordt hij het slaach-offer van slachtoffer in het bedrijf en in april 1953 komt hij de bezetting van de ENAF versterken; een bezetting, waarin hij nu bijna niet meer weg te denken is. Het is een hele rij functies, die hij sinds 1953 bij de ENAF heeft uitgevoerd, maar dat betekenen evenveel jaren vol ervaring. Via metaalwerker, reparateur, controleur en insteller bereikt hij zijn huidige functie van: voorman van de afdeling Metaalwaren.

Brugman heeft een zo niet alles, dan toch wel veel tijd verslindende hobby: het jeugdwerk 5 Vergaderingen per week zijn geen uitzondering. Er blijft dus niet zo veel vrije tijd over. Maar als die er is, dan kunt u hem aantreffen bij zijn modelspoorweg, of met vrouw en kinderen (2 meisjes) langs 's heren dreeven op de Solex.

Sinds mei 1961 heeft hij zitting in de Ondernemingsraad als vertegenwoordiger voor de ongeorganiseerde unioniers, terwijl hij bovendien de OR nog vertegenwoordigt in de Veiligheidscommissie.

Een prettige collega lijkt hij ons in het korte gesprek, dat wij met hem hadden en een goede werker, zodat het wel eens zover kan komen, dat naast het spreekwoord: „Praten als Brugman“ het gezegde: „Werken als Brugman“ ingang zal vinden.

Wanneer er geen brandalarmtoestand is in onze gebouwen, staat het brandleidingsnet onder druk van onze water tanks, die zich op een hoogte van ongeveer 30 meter bevinden en die een inhoud hebben van totaal 16 m³ water.

De elektromotor die de pomp aandrijft kan zowel gevoerd worden met elektrische energie van het G.E.B. als door ons zelf opgewekte elektriciteit.

Het was nu deze brandpomp, die al enige tijd een geheimzinnige storing vertoonde. De ene dag werkte de pomp uitlokkend, de andere dag belastte de pomp de elektromotor zo zwaar, dat regelmatig de thermische beveiliging de motor van het net afschakelde. De techniek is geheimzinnig en weigert altijd op de meest onverwachte ogenblikken.

Zo draaide enige weken geleden tijdens een oefening de pomp een uur lang prima, de volgende dag bij de dagelijkse controle echter, was het gebeurd met hem. Hier was voor dit vitale onderdeel wel zeer snelle hulp nodig. Ideaal karwei dus voor onze afdeling Machineploeg, die wel gewend is te sturen.

Het opeten van de pomp gaf de oplossing van deze raadselachtige storing. De astap was iets ingesleten, waardoor de binneming van het kogellager ten opzichte van de as kon draaien.

Het kogellager verrichtte geen dienst Vervolg pag. 3 kolom 3

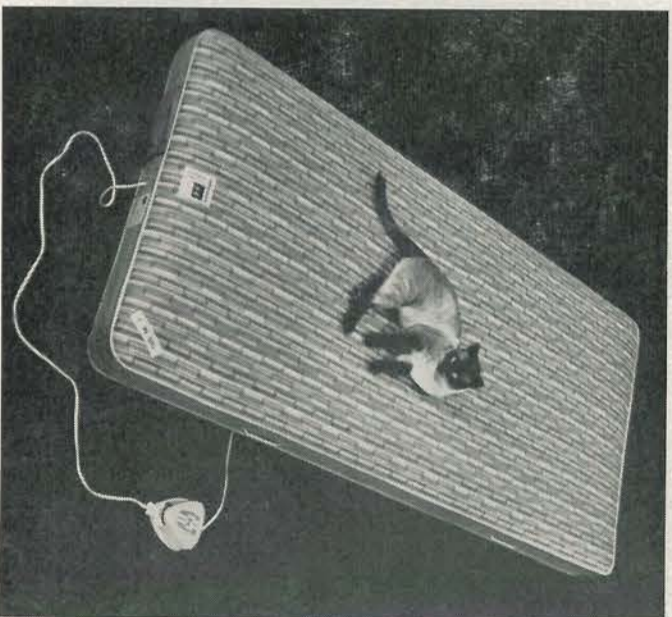
OOK 'S NACHTS LIGT U ER WARMPIES BIJ

Als u heden ten dage eens rondkijkt in een etalage van een huishoudelijke artikelen zaak, dan zal het u opvallen, dat de techniek ook de huisvrouw niet ongemerkt is voorbijgegaan. Hoewel het vroeger beperkt bleef tot een enkel strijkijzer, dat werd tentoongesteld, kan men daarentegen thans een ruime keus maken uit een uiteenlopende reeks elektrische huishoudelijke apparaten.

Het terrein is te uitgebreid om hier verder op in te gaan. Eén ding is wel duidelijk, dat men wegens het comfort met steeds meer gemak van elektrische apparaten gebruik gaat maken. Als fabrikant van elektrische huishoudelijke artikelen zien wij deze ontwikkelingen ook in de sector van de verwarmingsdekens.

Zoals u weet, worden deze reeds meer dan tien jaren door Van der Heem vervaardigd. De naam en de ERRES deken in de loop der jaren heeft gekregen, is niet alleen beperkt gebleven tot de gebruiker, doch is ook doorgedrongen tot andere geïnteresseerde factoren.

Ongeveer een half jaar geleden zijn wij via R.S. Stokvis & Zonen N.V. te Rotterdam door de matrassenfabriek „Nederland“ te Eindhoven, benaderd, die momenteel een elektrische verwarming inhoudt in haar matrassen.

Aangezien aan een matras in het algemeen en aan een matras met een ingebouwd verwarmingselement in het bijzonder hoge eisen worden gesteld, zijn hieraan uitvoerige proeven voorafgegaan. Ten einde bij voorbeeld de mechanische sterkte van zowel de verwarmingsdraden als van de veren te kunnen testen, is hiervoor een speciaal duurproef-apparaat ontwikkeld, dat de matrassen overeenkomstig de werkelijkheid vele malen „beslaat“.

Een dergelijk apparaat bestaat uit een halve bol (diameter 30 cm) die door middel van een drijfstaaf en een excentriek met een bepaalde kracht de matrassen regelmatig indrukt. Na een beproeving van 3.000.000 keren indrukken, bleek het inwendige van deze matrassen nog geheel intact te zijn. Volgens statistische gegevens komt 1.000.000 x indrukken overeen met het beslaan van 50 jaar gedurende 8 uur per etmaal.

Afgezien van de normale slijtage ziet u dat de levensduur van een dergelijke matras indrukwekkend is.

Het zal u interesseren, dat de opbouw van deze verwarmingsmatras, die onder de naam „Zevenlapper“ in de handel wordt gebracht, weinig van een normale matras afwijkt. Het verwarmingselement wordt onder het tijk aangebracht, zodat de door de gebruiker zelf te regelen warmte-afgifte ten volle wordt benut. De matras met het verwarmingselement wordt nu via een omschakelbare transformator met geschieden wikkeling op het lichtnet aangesloten, zodat nimmer een hogere spanning dan 10 volt op het verwarmingselement in de matras kan komen te staan. De matras zelf is dus gescheiden van het lichtnet. Het aansluit-snoer is bovendien voorzien van een speciale stekker, die alleen op de transformator past, waardoor het onmogelijk is deze stekker rechtstreeks in een stopcontact te steken. De matras dient 1 à 2 uur vóór dat men gaat slapen te worden ingeschakeld, zodat het bed heerlijk wordt voorverwarmd. Afhankelijk van de omgevings-temperatuur en van de persoonlijke behoefte kan het verwarmingselement tijdens de nacht zonder enig bezwaar in één van de gewenste standen ingeschakeld blijven.

Dat de veiligheid niets te wensen overlaat, bewijst wel dat de matras het „KEMAKER“ heeft gekregen. Dit houdt in, dat de fabricage onder controle van de KEMA (Keuring Elektronische Materialen Arnhem) staat. Een garantie voor de doelmaticheid blijkt bovendien uit de verkregen goedkeuring van de Nederlandse Vereniging van Huistrouwen.

Afhankelijk van de afmetingen bedraagt de prijs:

80/130 cm — f 185,—
90/190 cm — f 205,—

De heer Geitenbeek in het zilver

Woensdag 21 februari j.l. werd de heer Geitenbeek in de kantine aan de Absterdijk geluidigd in verband met zijn 25-jarig jubileum bij de LEKO-apparatenfabriek en ons bedrijf.

De heer Geitenbeek was vergezeld van zijn echtgenote en kinderen. Achtereenvolgens werd de jubilaris toegesproken door de heren ir J. Keuning, bedrijfsleider, C. Schrevel, namens Personeelszaken, J. Wezenaar, namens de hoofdadministratie aan de Maarweg, C. Oosthoek uit naam van de Classificatiecommissie, J. Gosman, secretaris Ondernemingsraad Utrecht, B. A. F. van der Linden, medewerker van de jubilaris, en H. Punter, namens collega's-chefs.

Alle sprekers gewaagden van de belangrijke plaats, die de heer Geitenbeek als administrateur en als mens in onze Utrechtse bedrijven inneemt. De jubilaris ontving cadeaus van de hoofdadministratie uit Den Haag, van de Classificatiecommissie en van zijn collega's.

De meest in het oog springende cadeaus waren een metaal kruiswagen en een tas, die hij ontving van zijn medewerkers en een groot aantal andere Van der Heem's. Ook mevrouw Geitenbeek werd zo wel mondeling als materieel in de hulding betrokken.

De TV-Montage Den Haag heeft op dinsdag 6 maart a.s. een werknemer die 12½ jaar in onze dienst is. Het is de heer H. Schuente, monteur kantoortu-zeer. Onze gelukwensen.

VERVOLG VAN PAG. 2

meer. Als „lager“ functioneerde af en toe de pakkings, die om de as ter ardochtong is aangebracht.

Om nodig te zeggen, dat de wrijving van het pakkingsmateriaal wel iets hoger is dan de wrijving van een kogellager.

In recordtijd is in eigen bedrijf de revisie verricht, waarvoor de leiding en het personeel van de Machineploeg een woord van lof verdienen.

De pomp draait weer prima en onze bedrijfsbrandweer heeft dus ook weer de normale paraatheid.

In de periode dat de pomp in revisie was, is gelukkig geen brand uitgebroken. Alhoewel onze bedrijfsbrandweer dan toch nog had beschikt over buswater met een druk van 3 atmosfeer, was de afspraak gemaakt, dat naast alarmering van de bedrijfsbrandweer ook direct de Haagse brandweer zou worden gwaarschuwd via de eigen telefoonlijn die er ligt tussen Van der Heem N.V. en de alarmcentrale van de Haagse brandweer.

N. W. Legendijk.

Filatelistenrubriek

Nog vrij plotseling werd bekend, dat ter gelegenheid van het zilveren huwelijksfeest van H.M. Koningin Juliana en Z.K.H. Prins Bernhard, gedenkzegels zouden worden uitgegeven.

De firstday-covers zijn voor u verzorgd, doch niet aan uw adres verzonden, daar er klachten ontrent slechte behandeling door de bestellers zijn binnengekomen. Zo u op de lijst van firstday-cover-verzamelaars staat en u heeft deze cover niet in ontvangst genomen, gelieve u deze bij mij af te halen.

Ook in de toekomst zullen covers van Nederland niet meer aan uw huisadres worden verzonden, doch slechts tegen betaling in ontvangst kunnen worden genomen. De reden hiervan is, dat er nog leden zijn, die covers van verleden jaar april moeten betalen.

VEDERLANDS-NIEUW-GUINEA

Op 16 maart worden in Nieuw-Guinea twee bijzondere zegels uitgegeven, in het kader van een Veilig Verkeer actie. De 25 ct. toont een oversteekplaats voor schoolkinderen. Deze zegel is blauw met in rood het verkeersbord. De 30 is groen en toont volwassenen bij hetzelfde verkeersbord.

De ontwerpen zijn van P. M. van Lienen te Bemmeloek, vervaardigd aan de hand van foto's genomen in Nieuw-Guinea door de heer A. Vos te Hollandia. De reproductie vindt plaats in twee kleuren koperdruk door de N.V. Joh. Enschedé & Zonen te Haarlem, die ook de tekst en waardenafgifers verzorgde.

Wenst u een firstday-cover uit Nieuw-Guinea aan uw adres verzonden, dan kan

De Ontspanningscommissie Den Haag nodigt u uit voor een filmavond in de grote zaal van het Ontspanningsgebouw op vrijdag 16 maart a.s. Na het voorprogramma (een paar tekenfilms) wordt de zeer geestige kleurfilm ANNY GETT YOUR GUN met Betty Hutton en Howard Keel vertoond.

Dinsdag 13 maart zullen kaarten voor deze avond verkrijgbaar zijn.

BRANDPREVENTIE

Maandagavond 5 maart aanstaande zal de heer J. BROEKMAN, hoofdbrandmeester bij de afdeling Preventie van de Haagse brandweer, in de Filmzaal van ons Ontspanningsgebouw spreken over het onderwerp:

De voorkoming van bedrijfsbranden.

De heer Broekman zal zijn voordracht illustreren met een aantal dia's en met de interessante film:

Geef de Brand geen Kans.

Deze lezing begint om 8 uur en is voor alle belangstellende personeelsleden vrij toegankelijk.

dit door mij aan de Vereniging van Postzegelverzamelaars Nieuw-Guinea te Hollandia worden opgegeven en u ontvangt deze cover als voorneem nuus. Daar ook door mij vooruitbetaald moet worden, zal verzorging uitsluitend bij vooruitbetaling plaatsvinden.

Willen zij die de firstday-cover van de Nieuw-Guineeraad in april 1961 hebben ontvangen en nog niet betaald, deze komen afrekenen?

Er is regelmatig veel nieuws, zoveel dat het niet doemlijk is alles in het VDH-tje te publiceren. Wij raden u daarom aan de bijeenkomsten te bezoeken, die nog steeds de eerste en derde maandagavond van de maand worden gehouden.

Van deze gelegenheid maak ik tevens gebruik nogmaals aan te dringen op vlót doorzenden van de rondzendingen, daar hierover klachten zijn binnengekomen. Heeft u overigens uw contributie over het tweede verenigingsjaar, dat thans bijna weer voorbij is, reeds aan de heer Van Grathorst afgedragen?

v. d. Loo.

Oplossing puzzel 72

zakendagavond; het hangt aan de muur en het tikt; koelendriver; Dik Trom; woekerdier; trictac; evenveelke; grasmaand; Klovenerstburgwal; Haarlammermeer; rekening coustant; schrijverke; bruidsgon; schilderijententoonstelling; Fath.

Ik had vijftien jaar nodig om erachter te komen dat ik geen talent bezat, maar toen kon ik niet meer uitscheiden met schrijven omdat ik tegen die tijd al te beroemd was geworden.

Prijswinnaars

1. (f 15,-) J. J. Hooghiemst, 3388.
2. (f 10,-) A. v. Loevenstijn, U3220.
3. (f 7,50) J. A. M. v. d. Zijden, 2614.
4. (f 5,-) C. Klein, 2969.
5. (f 5,-) S. A. Mannel, U2645.
6. (f 5,-) A. de Rover U2580.

De heer C. J. van Harpen is maandag 5 maart a.s. 12½ jaar in onze dienst als redacteur van de Afdeling Druaen van de Haagse Persgroep. De redactie feliciteert hem hierbij.

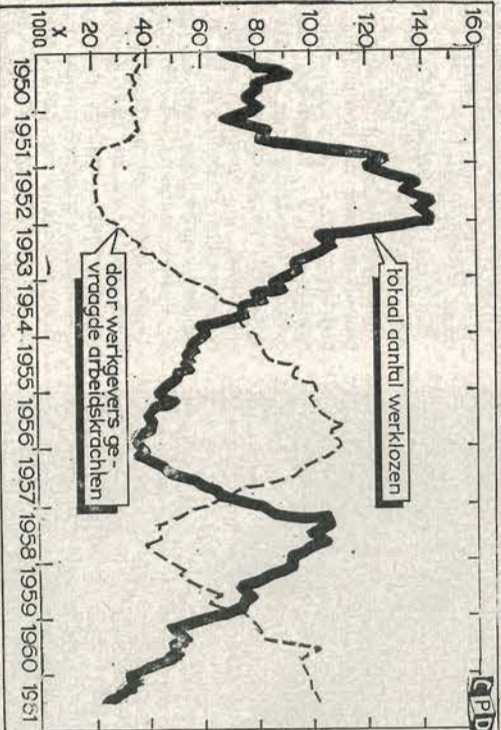
Van harte gefeliciteerd

GEBOREN (Maanweg: David, zoon van mev. E. Bloemink-Dressel, haars, Transistorbricage, d.d. 11-2-1962; Robert C., zoon van H. F. J. van Rijswijk, Stortzigenmontage, d.d. 11-2-1962.

Hierdoor wil ik, mede namens mijn vrouw en kinderen, allen dankzeggen die mijn 25½-jarig jubileum tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt.

W. v. d. Klooster, Onderhoudsinst.

DE WERKLOOSHEID EN DE WERKGELEGENHEID 1950-1961

De invloed van de nadering van de voorlopige grens van onze productiekrachten wordt o.a. geïllustreerd door het verloop van de werkloosheid in ons land. Bedroeg deze in de eerste helft van 1960 gemiddeld 59.000 personen, in 1961 was

het aantal werklozen in de eerste helft gemiddeld 35.000 personen. Het werkloosheidspercentage in ons land bereikte hiermede een historisch minimum in de geschiedenis.

JE MOET MAAR BOFFEN!

VAN DER HEEM

JEUGDKRANT

"Mag jij naar het circus? Ik niet."

"Nee, ik ook niet", antwoordde Bob. "Mijn vader zegt dat ik niet overal naar toe kan gaan. De vorige week ben ik nog naar de bioscoop geweest."

Bob en Jan waren twee gezworen kamraden. Zij woonden vlak bij elkaar en zaten op school in dezelfde klas. Althud liepen ze samen naar huis.

"Eigenlijk wel jammer he, 't is net zo'n machtig circus. Met leeuwen en tijgers en zo." "Jou", zei Jan, "laten we vanmiddag naar het opbouwen gaan kijken. Dat is ook altijd reuze. Vanavond is de eerste voorstelling, dus dan kunnen we net zien als het klaar komt." Ze hadden 's middags vrij, dus Bob stemde meteen toe. "Hebben we veel huiswerk?" "Alleen die twee meetkundesommen en les 7 van Frans", antwoordde Jan. "Nou, om 3 uur dan bij jou?" stelde Bob voor. "Oké", en zo gingen de jongens ieder naar hun eigen huis.

Klokslag 3 uur beide Bob bij Jan aan. "Hallo", zei Jan, "heb jij je sommen ook uit getrengd?" "Gelukkig wel", was het antwoord. En zo gingen ze op stap.

Het circus zou worden opgebouwd op een open veld aan het andere eind van de stad. Het was prachtig weer en de jongens waren lappend. Zij hielden van wandelen. "Wat een drukke he", zei Bob toen ze het grote verkeersplein oversteaken. Toch wel fijn die zebra's 's Morgens had één van de leraren een praktische gehouden over de verkeersregels.

"Mijn vader zegt altijd, dat het niet eens in de eerste plaats gaat om geen fouten te maken. 't Is maar hoe je je gedraagt tegenover de andere mensen in het verkeer." "Zit wel wat in", vond Jan.

Ze liepen nu door een straat waar ze anders nooit kwamen. Vergeleken met de straten in het centrum was het daar erg stil. Bob schopte een steen vooruit, die tegen een muur van een kapperszaak keatste en in een goot terecht kwam. Voor de etalageruit hing een plaat van het circus met daaronder: kaarten hier verkrijgbaar.

"Was dat", zei Jan, "dat lijkt wel een portefeuille."

Hij bukte zich en inderdaad lag er een oude leren portefeuille vlak naast de steen. "s Kijken wat erin zit", zei Bob belangstellend. Dat bleek heel wat te zijn. Een paar bankbiljetten, maar ook een kaartje. "J. G. van Dalen, Parkstraat 131" stond daar op. Even drong het tot de jongens door dat ze nu het hele eind weer terug moesten. Maar ja, ze konden toch ook niet met dat geld in hun zak blijven lopen.

Zuchtend keerden zij om. "Dat circus is net klaar als wij aankomen", zei Bob somber.

Meneer van Dalen keek helemaal niet somber. "Jullie zijn een stel practijkereels", zei hij. "Ik had juist aangifte gedaan bij de politie. Direct even oppbellen dat hij

Ze liepen nu door een straat waar ze anders nooit kwamen. Vergeleken met de straten in het centrum was het daar erg stil. Bob schopte een steen vooruit, die tegen een muur van een kapperszaak keatste en in een goot terecht kwam. Voor de etalageruit hing een plaat van het circus met daaronder: kaarten hier verkrijgbaar.

"Was dat", zei Jan, "dat lijkt wel een portefeuille."

Hij bukte zich en inderdaad lag er een oude leren portefeuille vlak naast de steen. "s Kijken wat erin zit", zei Bob belangstellend. Dat bleek heel wat te zijn. Een paar bankbiljetten, maar ook een kaartje. "J. G. van Dalen, Parkstraat 131" stond daar op. Even drong het tot de jongens door dat ze nu het hele eind weer terug moesten. Maar ja, ze konden toch ook niet met dat geld in hun zak blijven lopen.

Zuchtend keerden zij om. "Dat circus is net klaar als wij aankomen", zei Bob somber.

Meneer van Dalen keek helemaal niet somber. "Jullie zijn een stel practijkereels", zei hij. "Ik had juist aangifte gedaan bij de politie. Direct even oppbellen dat hij

gevonden is. Ik moet die portefeuille naast mijn binnenzak hebben gestoken, toen ik bij de kapper vandaan kwam. 'Ja... en eerlijkheid moet beloofd worden" vertolgde hij lachend. Hij dacht even na en haalde toen twee kaartjes uit de zijzak van zijn colbert. "Voelen jullie er voor om vanavond naar het circus te gaan? Ik heb die kaartjes net gekocht, maar dan haal ik wel iets anders.

"Nou, hebben?" en hij stak ze de twee plaatsbewijzen toe. "Hier, geneer je maar niet hoor. Ik vind het fijn dat ik jullie die nou net kan geven."

Na meneer van Dalen hartelijk te hebben bedankt, spoedden zij zich huiswaarts. Dat opbouwen kon hen nu niet meer schelen. Ze mochten nu echt naar het circus toe. "Skalles nog wel", zei Jan, "boffen wij event!"

Toen zij 's avonds genoten van het prachtige programma, begon Jan ineens hard te lachen. "Wat kan het toch naar lopen he. Gaan we naar het opbouwen kijken omdat we niet naar het circus mogen en juist doordat we niet mochten, komen we in het circus terecht." "Ja", zei Bob, "maar als jij niet over het verkeer was begonnen, waren we rechtdoor gegaan naar het circus." "Nietwaar", zei Jan, "als jij niet had gezegd dat ik die oude man moest helpen, was er nog niks gebeurd!" "En als jij niet tegen die steen had geschopt hadden we die portefeuille misschien nooit gezien." Ze moesten allebei lachen.

Als dit niet..... als dat niet..... de hoofdzaak was toch dat ze heel onverwacht in het circus terecht gekomen waren. "Waar die verkeersregels al niet goed voor zijn", zei Jan en daaraan dacht hij toen hij 's avonds laat, nog nagezienend van het circusprogramma, in zijn bed stapte.

WAT EEN FEEST!

't Was feest, 't was feest in Dierenland
't Was feest voor jong en oud
Want 't echtpaar Jumbo-Olifiant
Was 50 jaar getrouwd.

En dagen, weken van tevoren
Was ieder druk in touw
De sprinkhaan en de oolevaar,
De koekoek en de pauw.

Het echtpaar Jumbo-Olifiant
Mocht van dat al niets weten
En was dus uit het bos gesturd
Naar een Oom in Tiengemeten.
Daar zaten Pa en Ma wat pips
De dagen af te tellen.
Al tellend zat Ma Olifiant
Pa's trouwpat te verstellen.

Pa Jumbo telde dapper mee,
Wilde niet achterblijven
En mocht (hij had de mooiste shurf)
De invitatie schrijven.
Want ieder dier, dat kreeg een kaart
Waarop duidelijk stond te lezen:
„Wij nodigen u hierbij uit
Om bij ons feest te wezen.”

Inhussen was ieder in 't dierenbos
Van groot tot klein aan 't zwoegen
Op erepoorten enzovoorts.
Men werkte zelfs in ploegen.

De mollen maakten lampions
Van knollen; heel gedegen
Werden die dingen uitgehold
En aan een draad geregen.

De houtwormen zorgden heel gedwee
Onder leiding van de spechten,
Dat een erepoort werd opgericht
En nog niet eens zo'n slechte.

Want het viel de wormen echt niet mee
Met zo'n mals stuk hout in handen
Liepen ze, het mag gerust gezegd
Constant te waterdanden.

De slyzen lijnden naar hun aard,
Slingers van dorre blaren
En hingen die door 't hele bos
Zonder één boom te sparen.

De boel werd netjes aangehaakt
Door herten met geweten.
De bloemen werden opgepoetst
Door vlinders en door bijen.

Natuurlijk mocht bij 't jubilé
Een feestlied niet ontbreken.
En men besloot, dat de papegaai
Het bruidspaar toe zou spreken.

De merels en de nachtegaal,
Die gingen aan 't studeren
Om in de kortst mogelijke tijd
Een welkomstlied te leren.

En alle dieren in het bos,
Die luisterden met aandacht,
Zelfs Moeder schaaap, die doende was
Met het krullen van haar schaapsvacht.

De papegaai was wat nerveus,
Vergat zijn kop te krauwen,
Zat dagenlang op een stille plek
Zijn feestrede te brouwen.

Zo ging het daar in dierenland
Wel twee-en-twintig dagen
Dag in, nacht uit en je begrijpt:
Elk dier was langenslagen.

Dus slieden ze twee dagen uit
Om weer wat bij te komen.
Ais je heél stil was in het bos
Kon je ze horen dromen.

De tweede dag om zeven uur
Was alle rust verdwenen
En ieder dier stond frank en vrij
Weer vrolijk op zijn benen.

Toen stelden zij zich netjes op
In dubbelrijke rijen.
Ter weerszij van de erepoort
In hun mooiste feestkledij.

Zij stonden daar en af en toe
Ging er eens eentje zitten.
Een lag er zelfs, maar die was
Bevangen door de hitte.

De dag ging zoelissan voorbij
Ze bleven overnachten.
Het echtpaar Jumbo-Olifiant
Liet wel lang op zich wachten.

Het echtpaar Jumbo-Olifiant
In 't verre Tiengemeten,
Dat wachtte tot men riep: „Kom maar!”
Da's raar.

Ze riepen niet: „Ik kom!”
Da's dom.
Zo kwamen ze 't nooit te weten.
Van Tiengemeten komen

En daar twee olifanten zien,
Die verlangend staan te dromen:
Trek hen dan zachtjes aan hun shurf
En zeg: „Sta niet te smachten!

In 't dierenbos staal men op u
Al jarenlang te wachten!”
De volgende jeugdkrant
verschijnt op 11 mei a.s.

KUNSTJES MET CIJFERS

Neem eens een getal onder de tien in je
gedachten. Nog niet verder lezen, eerst
dat getal. Heb je dat? Tel er dan 5 bij,
klaar? Trek er 2 af, tel er 10 bij, trek het
getal dat je het eerst in je gedachten
nam er af. Dan houd je 13 over. Hoe ik
dat geraden heb? Dat is heus zo inge-
wikkeld niet, toen jij een getal in je ge-
dachten nam, heb ik nul in mijn gedach-
ten genomen, en toen ik je later dat getal
weer af liet trekken, trok ik nul — dus
niets — af, en zo kwamen we weer gelijk.
Want als jij eerst een getal in je gedach-
ten genomen hebt en het dan weer af-
trekt, blijft er van dat getal ook niets
meer over.

Nu kun je zogenaamd gedachten lezen.
Je moet het alleen wat ingewikkelder ma-
ken, anders heeft men direct in de gaten
hoe de truc in elkaar zit. We zullen daar-
van een voorbeeld geven. Je vraagt aan
een vriendje „neem eens een getal onder
de tien in je gedachten.” Hij neemt zes in
gedachten (maar dat weet je niet) en zelf
neem je nul. Daar gaan we dan:

Je zelf Je vriendje

Tel er vijf bij

5

Trek er een af

4

Tel er acht bij

12

Tel het getal dat je in

gedachten nam er bij

+ 0 = 12

Trek er vier af

8

Tel er een bij

9

Trek tweemaal het getal

dat je in gedachten nam

(2x9=0) — 0

(2x6) = 12 — 12

9

9

Zo en nu zijn julle gelijk en kunnen

we ook nog gaan delen.

Deel door drie:

9 : 3 = 3

Tel er twee bij

5

Vernieuwuldmeth twee

10

Trek er zeven af

3

3

„Zo”, zeg je dan vol trots, „en nu houd

je 3 over!”

Je vriendje zal verbaasd zijn, dat je dat

precies weet. Mocht het nu de eerste keer

niet kloppen dan heb jij of je vriendje

ergens een fout gemaakt, en dan dus

beter opletten bij de rekenen.

Veel succes en veel plezier met dit „Ge-
dachten lezen”!

EEN GRAPJE

Als je je vriendje of
vriendinnetje eens wil top-
pen moet je het volgende
doen.

Zet op tafel voor je
neer een schoteltje met
water. Neem dan een cent
en druk die stevig op je
voorthoofd. De cent blijft
dan vastplakken. Dan
buit je je voorover boven
het schoteltje, je armen
op de rug, rimpel je
voorthoofd en de cent valt
in het water. „Kan jij dat
ook?” vraag je dan. Het
antwoord zal zijn:

„Natuurlijk kan ik dat.”
Je laat dan je schoteltje
bij het schoteltje gaan

staan, armen op de rug
en drukt hem of haar de
cent op het voorthoofd.
Maar wanneer je je hand
weghaalt, neem je onge-
merkt ook de cent mee.
Je vriendje of vriendin-
netje zal het gevoel heb-
ben alsof de cent op het
voorthoofd vastgedrukt is
en zal alle moeite doen
deze op het schoteltje te
laten vallen.

Natuurlijk gaat dat
niet want de cent zit....
in jouw hand.
Probeer het maar eens.

EEN AVONTUURTJE OP DE TRAM

Mijn neef De Kuiper uit Schiedam
die ging een keertje met de tram
waar hem iets heel gekts overkwam.

Hij droeg wat duigen voor een ton
en stapte op het voorbalkon
waar hij zijn pypje roken kon.

Hij betaalde aan de conducteur
die sprak echt Haags en zei „Nou Hent!”
„Dat's mooi gepast, bedankt er veur”.

Wat later in de Zuurstoklaan
zag hij daar bij een halve straat
een bontgekleurde dikke haan.

Het was zonnar een goudfaazant
met rode broek en witte kant
en in zijn zak de ochtendrunt.

Berst dacht neef: is die haan alleen?
toen plotseling een poes verscheen
met zeven muizen om haar heen.

Zij wipten allen bij van zin
heel opgewekt de tram toen in
de muizen piepten: „Dat's kedn!”.

Mijn neef die snapte er niets van
begreep niet wat hem overkwam
met al die dieren in de tram.

Bij de IJssesprucht stond weer 'n hoer
Neef vroeg aan de bestuurder toen
wat al die dieren kwamen doen?

De bestuurder zei: „Die dieren, man,
al snapp je er geen pubkkel van
gaan allen op de tandarts 'n”.

„Zij maken voor de zesde keer
nu deze reis al, waarde heer
want goudfaazant z'n kies doet zeer”.

„En al die dieren, zelfs het vee
gaan naar de tandarts met hem mee
die toffees geeft, een pond of twee”.

Mijn neef De Kuiper die ging gauw
met dit verhaalje naar zijn vrouw
die 't besist niet geloven wou.

Zij lachte eens en stopte solken
zei, snoepend uit 'n trommel brokken:
„nou ben je helemaal mesjokke”.

Ze lachte zich een sukterpeer
en nu gelooft neef 't zelf niet meer
al zag hij 't ook nog lachtig keer!!!

EN NU GAAN WE...

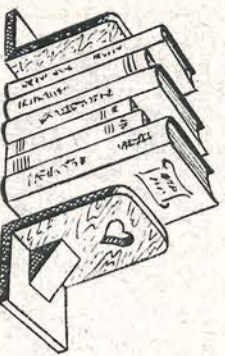
koekjes bakken!

Welja, waarom niet. We geloven dat
veel moeders en vaders het wat leuk zou-
den vinden als julle eens koekjes gingen
bakken. Natuurlijk moet je daarvoor een
gasovenjke..... en de toestemming van
moeder of vader hebben. Als dat allebei
in orde is beginnen we.

Doe in een grote stenen schaal (bij-
voorbeeld nestschaal) 200 gram cakemeel,
150 gram boter of margarine en 100 gram
kristalsuiker (dus de gewone grove sui-
ker). Als je ongezouten boter neemt, ook
nog wat zout. Kneed dit goed twee el-
kaar (eerst je handen wassen hoor!) Als dat
klaar is, maak je van het deeg twee rol-
letjes van ongeveer 3 cm dikte; ze zijn
dan elk ongeveer 25 cm lang. Deze rol je
door de kristalsuiker en je lef je ze dan
op een plankje op een koude plaats (b.v.
buiten). Het deeg kan dan stijf worden.
Daarna snijd je er schijfjes van van on-
geveer 1 cm dikte die je op een met boter
ingemeerde bakplaat legt op ongeveer

Vervolg pag. 4 kolom 3

WE MAKEN HET ZELF

Voor wat oudere jongens (en misschien zelfs wel
meisjes) onder julle, willen wij van nu af de
Jeugdkrant iedere keer een stukje plaatsen, dat
julle op een idee kan brengen om zelf eens wat te
gaan maken. Verwacht niet van ons, dat wij gaan
werken met ingewikkelde werktekeningen en uit-
voerige beschrijvingen. Het is de bedoeling, dat wij
julle alleen aan het idee helpen, de uitvoering
laten we graag aan julle inzicht over.

Voor de eerste keer een paar boekenstemmen. In
feite heb je daar niet meer voor nodig, dan 4 niet
te grote en niet te dunne plankjes van laten we
de grote en niet te dunne plankjes van laten we
de grote en niet te dunne plankjes van laten we
de grote en niet te dunne plankjes van laten we

De liggende plankjes zijn natuurlijk niet zwaar genoeg om de boeken,
die je er tussen wilt zetten op hun plaats te houden. Ook om de stemmen te verzwaren
kun je je fantasie de vrije loop laten. Met een paar stenen bereik je al het gewenste
resultaat. Door een bepaalde vorm- of Kleurencombinatie, zijn er honderden mogelijk-
heden.

Geeft tenslotte het geheel nog een kwastje ver of als je hout hebt waar een mooie
tekening inzigt, werk het dan af met blank vernis.

En nu maar aan de slag. Mocht je nog vragen hebben op dit gebied, schrijf ons dan
gerust. Mochten wij zelf de oplossing niet weten dan werken er bij ons zoveel vak-
mensen, dat wij altijd wel een antwoord voor je hebben.
Succes, en tot de volgende keer!

WIE WAREN DE WINNAARS?

Jullie hebben weer je best gedaan met de puzzels hoor. 't Was deze keer gelooft ik niet zo heel erg moeilijk, is het wel? Want er waren heel wat goede oplossingen. 't Was voor de redactie dan ook niet gemakkelijk om uit te zoeken aan wie we de prijzen moesten toekennen.

De kleurplaten waren haast allemaal even mooi. Doen jullie 't heus allemaal zelf of helpen papa of mama nog wel eens een beetje? In de opdrachten voor kinderen van 9 en 10 jaar en van 11 en 12 waren geen fouten gemaakt. We zullen

BRIEVENBUS

Vera en Bernadette Ceulen, hartelijk dank voor de mooie nieuwjaarwens, die de redactie van julle ontving. Leuk dat jullie bij de jaarwisseling aan ons hebt gedacht.

Wij wensen jullie ook het allerbeste in dit jaar.

We voeren een hele correspondentie Bernadette. Gezellige lange brieven kun jij schrijven. Zo, vond je de puzzel niet moeilijk? Je inzending was helemaal goed, maar we moesten kiezen en helaas viel jij er buiten. We weten echter zeker, dat jij sportief genoeg bent om toch mee te blijven doen. Wat heerlijk dat er net in de vakantie zoveel ijs lag dat je kon schaatsen.

Je houdt ook veel van vogels hè? Ze zijn in de kou bij jou vast niets tekort gekomen. Dag Bernadette, laat nog eens wat van je horen!

Annelies Pont. Wat een werk heb jij van je inzending gemaakt Annelies. Bijzonder leuk was de versiering die je rondom de oplossing van de rebus maakte. Reuze jammer dat je een woordje vergeten had. Je schreef: 'maakt moe de oliebolleten klaar' en dat moet zijn: 'maakt moe de oliebolleten klaar'. 't Ja, 't zijn soms maar kleine dingetjes Annelies. Doe je volgend de keer weer mee?

Tinkeke Lindenhof. Houd je zoveel van kleuren, Tinkeke? De kleurplaat die je instuurde was heel mooi gedaan, en je zou ook vast een prijs hebben gekregen als je geen 10 jaar was. De kleurplaat was alleen bedoeld voor kinderen tot 9 jaar. Netuurlijk mag je hem wel kleuren en insturen maar dan val je buiten de prijzen. Vond je de andere puzzels te moeilijk?

Yvonne Brandt. De oplossing van je puzzel was helemaal goed Yvonne en we vonden je inzending met al die malawende kafjes zo grappig dat we er even melding van willen maken. Houd je zoveel van tekenen? We vonden je tekening van het meisje met het paard erg leuk. Wel bedankt hoor.

het de volgende keer eens weer een klein beetje moeilijker maken. Dan zullen we eens zien of jullie dan ook allemaal zo knap zijn.

De rebus leek gemakkelijker dan bij ons, hoewel daar toch nog wel wat kleine foutjes in voorkwamen af en toe.

De goede oplossing luidt: Tussen Kerst en nieuwe jaar maakt moe de oliebolleten klaar. De fout die het meest gemaakt werd, was dat het woordje de werd vergeten.

Hier volgen dan de prijswinnaars:

Groep 4 en 5 jaar:		
Martha de Graaf	4 jaar	Den Haag
Geda Harteveld	4 jaar	Den Haag
Nelleke Siot	5 jaar	Rotterdam
Groep 6, 7 en 8 jaar:		
Frans Boumeester	8 jaar	Utrecht
Sonia de Jong	6 jaar	Rijswijk
Robbie Lindenhof	8 jaar	Den Haag
Groep 9 en 10 jaar:		
Johan Jansen	10 jaar	Utrecht
Franka Kerthof	10 jaar	Utrecht
Arle de Vries	9 jaar	Voorburg
Groep 11 en 12 jaar:		
Thomas Kerthof	11 jaar	Utrecht

Allemaal hartelijk gefeliciteerd met de prijs en heel veel plezier er mee.

Je vader of moeder kan de prijs afhalen:

In Den Haag bij mej. Reimink.
In Utrecht bij mej. Kamer.

SCHRIFT EN SCHRIJVEN

Om de start van de mens bij het vinden van zijn levenswijze niet te moeilijk te maken, leert hij aanvankelijk nog in een hoge graad van geborgenheid met de moeder. Het is een eerste vorm van contact zoeken met de omgeving, wanneer het kind tegen zijn moeder glimlacht. Daarmee is het voor een belangrijk deel losgekomen van zijn zwak en hulpeloos isolement, waarin het aanvankelijk heeft geleefd. Gedurende de levensjaren daarna wordt dat contact steeds verder ontwikkeld. Via het leren lopen en spreken ontvangt het kind steeds meer mogelijkheden om met zijn omgeving in verbinding te treden. Vervolgens leert hij lezen en schrijven. Dan pas is hij enigermate uitgerust met de middelen, die hem in staat stellen om mens te worden, dat wil zeggen van zijn eenzaamheid los te komen en in wisserwerking te treden met de medemens.

Het is voor elk opgroeiend kind een bijzonder belangrijk moment wanneer het voor het eerst een brief gaat schrijven aan een grootvader of ander familielid. Nu kan hij in contact komen met personen die niet in zijn directe omgeving aanwezig zijn en daardoor een grote beleving van zijn vrijheid, namelijk die van tijd en plaats, overschrijden.

Daar schrijft hij dan van links naar rechts; de punt van zijn pen beweegt onwillekeurig gemakkelijker over het papier, nu hij al enige oefening achter de rug heeft en ondertussen denkt aan degenen, tot wie hij zich wil richten. Hij beweegt de pen voort van links, van zich zelf vandaan, naar de rechterkant en richt zich daardoor tot de andere. Hierin ligt de symbolische betekenis van het schrijven. Hoe beweegt hij zich nu naar rechts en dus naar de andere?

Gebourt dat snel en veelvuldig, omdat hij begint is zich uit te drukken en mede te delen? Treden er aarzelingen op, schrijft hij vloot, rechtstreeks, krachtig of Dit zijn allemaal vragen, die men kan opwerpen, wanneer men zijn handschrift gaat bekijken.

Het is nu de grafologie, die zich bezig houdt met deze en nog vele andere vragen te stellen en zo mogelijk te beantwoorden.

De regel waarop wij schrijven, of ze nu werkelijk aanwezig is of alleen in onze geest bestaat, de grondlijn van de regels dus, scheidt voor ons het boven van beneden, steer van licht en duisternis, waartussen de regel is als de horizon, die hemel en aarde scheidt. Wat erboven ligt vereenzelvigen wij met het gebied van de geest, wat er zich onder bevindt houdt verband met het materiele, het fysieke, het lichamelijke.

Zo kunnen wij de drie zones van onze letters, boven, midden en beneden vergelijken met de drie sferen aan onze menselijke gestalte, zoals ze reeds door de Grieken werden onderscheiden: geest, ziel en lichaam.

De zones waarover zich de letters en dus de schrijfbewegingen uitstreken, van beneden naar boven en weer terug,

het V.D.H.-tje

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGaan VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr. 734
9 maart 1962

moet beschikken zal wel duidelijk zijn. De moderne grafologie is praktisch een onderdeel van de psychologie en het psychologisch onderzoek geworden en vormt van dit laatste een zeer belangrijk onderdeel.

Toch is de schriftelijke uiting van de mens slechts één van zijn uitingsmogelijkheden en is de grafologie één methode, terwijl voor een verantwoorde wijze van onderzoeken diverse tests gewenst zijn, omdat dan pas alle resultaten onderzocht, gecontroleerd en afgerond kunnen worden.

Zoals gezegd valt het schrijven symbolisch te beschouwen als een vorm van zich richten tot de medemens. Zo zoekt bij voorbeeld een sollicitant contact met een werkgever door een brief te schrijven naar aanleiding van een advertentie, waarin een bepaalde functietarief of em-ployé wordt gevraagd.

Dat dan deze werkgever of diens personeelschef zich o.a. bedient van de grafologie om de juiste kandidaat uit te zoeken is niet alleen ten bate van het bedrijf en van de werkgever, maar evenzeer van de sollicitant, die op deze manier een werking kan verwerven, waarvoor hij de juiste man blijkt te zijn en de juiste aanleg bezit.

De symbolische betekenis van het schrijven, die bestaat uit het persoonlijk in contact treden met de andere, kan op deze manier dank zij de grafologie praktisch worden benut.

B. Bloemsmia

FILMAVOND

De Ontspanningscommissie Den Haag heeft op vrijdag 16 maart a.s. een filmavond belegd. Verloord wordt de kleurentfilm ANNY GERT YOUR GUN. Kaarten zijn dinsdag 12 maart gedurende de pauzes in beide kantines verkrijgbaar.

LEZING KUNSTSTOFFEN

Maandag 12 maart 1962 om 20.00 uur zal Ir. F. W. R. WIJBRANS, onderdirecteur van het Kunststofinstituut TNO in de kleine filmzaal van het Ontspanningsgebouw te Den Haag een lezing houden over het onderling vergelijkende van verschillende kunststoffen.

Na de pauze zal een film over kunststoffen worden vertoond. Elke belangstellende is welkom.

Ir. H. Hannesen.

GA EENS KIJKEN

HOE JUMBO HET MAAKT

De kalender gaf aan dat het 24 augustus 1917 was toen het gezin Boumeester in Utrecht werd verblijd met de geboorte van de tweede telg en de eerste zoon. Volgens de eeuwigdurende kalender in de agenda van uw verslaggever, moet het op een vrijdag zijn geweest dat Boumeester Senior, zoals hij in onze Utrechtse bedrijfs- en bekend staat, het levenslicht aanschouwde.

Dat senior staat er niet zozeer in verband met zijn leeftijd van amper 44 jaar, maar meer als gevolg van het feit dat sinds 1965 een van zijn zoons bij ons bedrijf werkzaam is. Enige tijd zelfs in dezelfde functie als zijn vader.

Maar laten we niet op de zaken vooruitlopen. Tot zijn 14e jaar bezocht hij als een recht geaard Nederlander de Lagere School. Als deze deuren zich voorgoed achter hem sluiten, gaan andere deuren voor hem open, namelijk die van de Lagere Technische School, in die tijd nog gewoon Ambachtsschool, geheel. Of school hij er zelf niet zijn hart en ziel in kon leggen, zagen zijn ouders zijn toekunst in het hout. Als gevolg daarvan blift hij slechts 1 jaar als leerling de afdeling Timmeren volgen. Tot aan de oorlog (niet de beste tijd voor iemand die wat bereiken wou) werkt hij als elektricien en centrale verwarmingsmonteur. In die tijd volgt hij op de avondambachtsschool een cursus voor elektromonteur. In 1939 komt zijn naam opnieuw voor in de registers van de Burgerlijke Stand; in dat jaar trouwt hij namelijk.

"Tja", verzucht hij, "het was geen gemakkelijke tijd, maar één probleem van tegenwoordig kenden we in ieder geval niet: het gebrek aan woonruimte. En dan komt er voor een hedendaagse verslaggever, die zelf dit probleem maar al te goed kent, een verhaal om van te waterlanden. Het lijkt een sprookje uit 1001-nacht om te horen vertellen van huis-eigenaars, die met rammelende sleutels in de rij staan te wachten en aanblijdingen doen van 14 dagen vrij wonen, nieuw behang naar keuze en „had u er nog een kamerke op zolder bijgemaakt willen hebben?" Een sprookje misschien? Het is maar de vraag of alle nadelen van die tijd er tegenop wegen.

SYMPATHIEK GEBAAE

Het personeel van het Ontspanningsgebouw Den Haag, dat de aanwezigen op een ontspannings gehouden Teenagertijdsfeest van konde en warme dranken voorzag, besloot het ontvangen bedieningsgevolg volledig af te dragen aan de organisatoren van die weldadigheidsavond: het Jeugdscheconité 10 x 10.

De oorlog kwam, de oorlog ging, en had ook voor Boumeester nog een nasleep. Want pas in 1947 is hij de gevolgen van de oorlog zo ver te boven gekomen, dat hij weer deel kan gaan uitmaken van werkend Nederland. En dat doet hij dan bij Van der Heem N.V. in Utrecht.

Aanvankelijk start hij daar als monteur; na 4 maanden heeft hij zich opgevoerd tot reserve-monteur. Ook van de afdeling Remplace maakt hij een tijd deel uit, totdat hij op medisch advies andere werkzaamheden moet gaan verrichten. Dat brengt hem tenslotte in zijn huidige

HET MIDDELLANDSE ZEE-TERRARIUM

Zondagmorgen

De warmtelamp en de TL-buis worden aangeknippt boven het woestijnlandschap. Stil en wit glanst het licht op het donkerrode rotsplateau. Vochtig zwart filist de gespleten tong van de Napolitaanse muurhagedis langs zijn leerachtige lippen. De roodbruine felle oogjes knippen tevreden open en dicht. Het is heerlijk rusten na de jacht op de grillig vliegende wasmot. Dat hij hem niet heeft mogen snappen deert hem kennelijk niet. Het lenige smaragdgroene, gespikkelde lichaam van de Romein gaat even verliggen om het maximum rendement van de warmtestralen op te vangen.

Beneden op de gloeiend hete zandplaat ligt op haar vaste plaats — een plaats die zij moeiteloos heeft kunnen handhaven — een leguaan. Star tuurt zij, haar driekantige kop telkens scheef opgericht, naar de vergerfse pogingen van een verwillderde meelworm, die probeert een rotspleet te bereiken. Het helderwitte zand onder de ze „Ura Stansuriana" bereikt niet de bleekblauwe vlekken aan de zijkant van haar gedrongen lichaam. Een sprong als van een klikker, een snelle hap en de

functie: tijdschrijver. Als wij met Boumeester op het terrein van zijn hobby's belanden, komt één beslechting van zijn vrije tijd wel heel sterk naar voren: zijn werkzaamheden voor de Pinkstergeente, waarbij hij is aangefunctie van penningmeester laten weinig vrije tijd over.

En als die vrije tijd er dan is en niet in beslag wordt genomen door zijn gezin, dan komt het schakbord te voorschijn: een sport, die hij tijdens zijn ziekte na de oorlog eigenlijk uit verveling is gaan beoefenen, maar waar hij nu niet meer buiten kan. Het gewone schaken heeft niet in eerste instantie zijn belangstelling. Boumeester is aangesloten bij de Nederlandse Bond van Probleemvrienden. Het is voor uw verslaggever, die nauwelijks een pion van een loper kan onderscheiden, niet eenvoudig om achter de diepere betekenis en organisatie van deze bond te komen, maar voor ingewijden zal het ongetwijfeld niet zo moeilijk zijn.

Sinds mei 1969 maakt hij deel uit van onze Utrechtse Ondernemingsraad als maandloonvertegenwoordiger. Dat de Utrechtse zieken mede door zijn lidmaatschap van het comité Ziekentrust niet worden vergeten, staat voor ons na dit onderhoud als een paal boven water.

Impressie.

De warmtelamp en de TL-buis worden aangeknippt boven het woestijnlandschap. Stil en wit glanst het licht op het donkerrode rotsplateau. Vochtig zwart filist de gespleten tong van de Napolitaanse muurhagedis langs zijn leerachtige lippen. De roodbruine felle oogjes knippen tevreden open en dicht. Het is heerlijk rusten na de jacht op de grillig vliegende wasmot. Dat hij hem niet heeft mogen snappen deert hem kennelijk niet. Het lenige smaragdgroene, gespikkelde lichaam van de Romein gaat even verliggen om het maximum rendement van de warmtestralen op te vangen.

Deze Italiaanse wijsgeer van ons woestijnlandschap is wel de antipool van de zenuwachtig-fitsende gondstink, die drie kwart van de dag onder het zand verhoert. Overigens vaart hij daar zeer wel bij. Rechts, onder de rode lavasteen wordt een hol gedeeld door een dunhagedis en een minnalis soort. Steeds ligt één van hen in de opening op de uitkijk.

Hoog op de rotsen vertoert een groep Balearen hagedissen. Gitzwart glijden ze langs elkaar heen en vertonen ze hun acrobatische toeren langs de steile rotswand. Af en toe als één van hen zijn spits kop opticht, zie je het diepe blauw van zijn keel. Ja, dit mannelijke regeert met ijzere discipline zijn harem.

De zwarte vertegenwoordigers van de Balearen-eilanden zijn klimmers bij uitnemendheid en doen het zeer goed in de kunstmatige omgeving. Op de skinks na zijn het de sterkste dieren uit de miniatuur woestijn alhier.

Op vrouwenjacht.

Kijk, daar jaagt de anders zo schuw ruinehagedis op zijn wijfje, nu de eerste zonnestralen door de bak spelen en het

Vervolg pag. 4 kolom 2

SAMENWERKING

De werknemers van onze Haagse fabrieken hebben ongetwijfeld enige weken geleden's avonds gezocht naar de overgebleven kaarsen van het Kerstfeest, toen tot tweemaal toe het licht dreigde uit te gaan.

Gelukkig is het zover niet gekomen. Wij konden onze krant verder gaan lezen of verder gaan kijken naar de televisie of luisteren naar de radio.

Wie echter dacht in het ochtendblad te kunnen lezen dat er in de Haagse centrale van het GEB een kleine storing was geweest, kwam bedrogen uit, want de storing was opgetreden in de omgeving van Leiden door kortsluiting tussen het bovengrondse hoogspanningsnet en de verdeling van de Nederlandse spoorwegen.

Nog vreemder was het vermoedelijk, dat men in de krant kon lezen, dat zelfs in ver verwijderde plaatsen b.v. Hilversum de storing merkbaar was geweest.

De reden hiervan is de tegenwoordige samenwerking tussen alle centrales in Nederland. Alle centrales in Nederland zijn namelijk onderling door hoogspanningsleidingen met elkaar verbonden. Er zijn thans in Nederland ruim tien grote elektrische centrales of combinaties van centrales.

Indien men zich realiseert hoever de elektriciteit is doorgedrongen in onze woningen en in de industrie, begrijpt men ook, dat het geheel uitvallen van zo'n productiecentrum door brand of explosie een economische ramp zou betekenen.

Er zijn dan ook — vooral na de tweede wereldoorlog — hoogspanningskoppelingnetten tussen de productiecentra gebouwd, die in staat zijn zeer grote hoeveelheden energie van het ene punt naar het andere over te brengen. Deze koppelingen hebben gedeeltemet een spanning van 110 kV, gedeeltemet een spanning van 150 kV. De doorverbinding met het buitenland vindt plaats onder 220 kV.

Naast het besproken punt bedrijfszekerheid, betekent dit koppelen ook dat men — bij gelijkblijvende risicofactor voor de afnemer — aanzienlijk op de benodigde reservecapaciteit van elk productiecentrum kan bezuinigen. Om dit koppelen zo goed mogelijk te gebruiken en om te komen tot een goede samenwerking tussen de centrales, is op 3-6-1949 opgericht de N.V. Samenwerkende Elektricitatis Productiebedrijven (afgekort SEP).

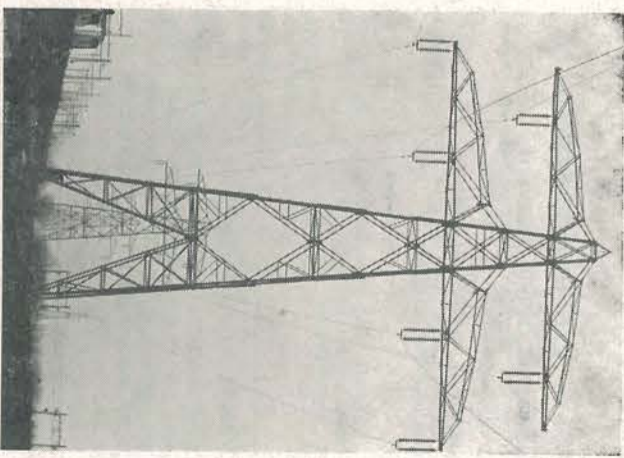
Met behoud van een zeer grote zelfstandigheid van elke centrale of combinatie van centrales is deze N.V. belast met de regeling van de energie-opwekking, de problemen, die zich bij elektrische energietransport voordoen e.d. De leek ziet van deze N.V. alleen de bovengrondse hoogspanningsmasten en -leidingen (alleen de uit 1938 daterende 150 kV verbinding Den Haag-Rotterdam is ondergronds met vier eenfase kabels: 240 mm² per ader).

De N.V. SEP beschikt voor uitvoering van haar controlerende en regelende taak over een bewakingscentrum, gellegen op de terreinen van het voormalige landgoed Den Brink te Arnhem (waar ook de gebouwen van de N.V. KEMA zijn gevestigd).

De naam bewakingscentrum zegt eigenlijk alles. In de controlezaal van het bewakingscentrum „bewaken" de dienstdoende wachters (s) dat de afgesproken weekplanningen door elke centrale worden aangehouden. In deze controlezaal is men op elk ogenblik volledig geïnformeerd over alle factoren, die het gezamenlijke

bedrijf van de gekoppelde centrales bepaalt o.a. door middel van aanwijzende en registrerende kW-kmeters van elke centrale. Tevens zijn volt- en frequentiemeters van deze centrale aanwezig, omdat deze grootheden van belang zijn als tot koppeling of ontkoppeling van productiecentra moet worden overgegaan.

Bovendien kan de wachter met één oogopslag zien, welk productievermogen bij

een bepaalde centrale in dienst is, welke gedeelte bedrijfszekerheid is en welke turbine-dynamo eenheid door een revisie of door een defect niet te gebruiken is.

Het zal de lezer duidelijk zijn, dat een ernstige storing in een van de productiecentra zich via het koppelen kan voortplanten naar veral gellegen punten. In het algemeen is echter deze voortplanting van de storing maar van tijdelijke aard, omdat of automatisch of met de hand de centrale waarin het defect optreedt van het koppelen wordt afgescheiden. En het is weer via dit koppelen, waarvan meestal al in normale omstandigheden slechts de helft — de rechtse of linkse leidingen — in gebruik is) dat de bewoners van de plaats of de streek waar zich de gehele of gedeeltemet defecte centrale bevindt van elektriciteit kunnen worden voorzien.

In geval van een storing is dus dit landdelijk bewakingscentrum het enige punt in Nederland waar men een totaal overzicht van de stand van zaken heeft.

Van dit centrum uit kan dus zonnodig worden ingegrepen. De wachters beschikken zowel over eigen teletoelijnen met de schakelbordwachters van alle aangesloten centrales, als over een soort telegraafzender (zoals aan boord van schepen wordt gebruikt tussen de stuurhut en de machtekamer).

Door een eenvoudige druk op de verschillende knoppen kunnen via dit telegraafnet commando's als „meer MW"

(meer energie) en „minder MW" (minder energie) naar elke gewenste centrale worden gegeven.

De N.V. SEP beschikt ook nog over drie 220 kV dubbel circuitlijnen van Lutterade naar Schoonbron en van daar of naar de Duitse grens (Weisweller) of naar de Belgische grens (Jupelle).

Met behulp van transformatorstations 150 kV/220 kV) is de mogelijkheid aanwezig om ons Nederlandse koppelen te verbinden met b.v. Duitsland en/of België. Deze verbindingen worden vaak gebruikt uit economische overwegingen. Is de kWh-prijs in een bepaald land op een bepaald ogenblik lager dan bij ons, dan kan het besluit vallen elektriciteit te importeren (Oostenrijk is in Europa een zeer grote leverancier van elektriciteit, dank zij de vele waterkrachtcentrales).

Ook kunnen zich tijdelijk omstandigheden voordoen, waardoor een bepaald land te kampen heeft met een tekort aan gestalleerd vermogen in de centrales. Dit is bijvoorbeeld in de jaren 1963 en 1964 opgetreden in West-Duitsland, waardoor in die periode door de naburige landen elektriciteit is geleverd.

Zeer spectaculair is de sinds 8-12-1961 in gebruik genomen verbinding tussen het Franse en het Engelse hoogspanningskoppelen. Hier toe zijn kabels over de bodem van het kanaal gelegd.

Uit economische redenen is voor dit lange traject gelijkspanning gekozen, zodat zowel in Frankrijk als Engeland gelijkrichtstransformatoren zijn gebouwd om draaistroom in gelijkstroom om te zetten en omgekeerd.

Totale kosten van het project: 50 miljoen gulden.

Dit koppelen wordt dagelijks gebruikt omdat in Frankrijk de top van het elektrisch energieverbruik 's ochtends valt (8.30 uur) en in Engeland 's middags (17.00 uur).

Beide landen kunnen elkaar dus dank zij deze koppeling in de piekuren helpen waardoor in beide landen in de centrales minder productievermogen (dus een geringere aantal turbine-dynamo eenheden) behoeft te worden gestalleerd.

N. W. Legendijk.

IDEËËN

Er is in de afgelopen weken weer een verheugend groot aantal ideeën ingezonden. Hieronder geven wij u een overzicht van die inzenders, waarvan het idee be loond werd.

MAANWEG:

F. W. Landers, Plaatbewerking, f 60.— Uw idee betreft het maken van atvoergoten voor atval. Kennelijk een nog beter idee dan men oorspronkelijk dacht, want bovengstaande beloning is een aanvullende beloning.

J. G. de Vos, Lakmagazijn, f 50.— Uw voorstel om door destillatie vuile tri te reinigen en zoodende weer bruikbaar te maken, bleek van zodanige kwaliteit, dat u bovengstaande voorlopige beloning werd toegekend.

W. B. van Kooi, Kantoorinrichting, f 25.— Dit bedrag kreeg u voor uw voorstel tot afscherming van het telex-apparaat en het aansluiten van een vernietigingsmacht-

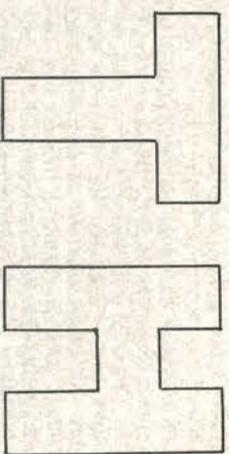
Vervolg pag. 4 kolom 1

PUZZEL

Nr. 73

Twee hoofdletters van de afgebeelde vorm zijn in stukken geknipt. Kunt u er weer een T en een H van leggen? Het zal u lang niet meevallen.

Maar voor goede oplossingen zijn mooie geldprijzen beschikbaar: 1. f 15,—, 2. f 10,—, 3. f 7,50, 4. 5. en 6. f 5,—.

Wilt u uw oplossing inzenden aan mev. Hartsulker, redactie VDH-tje Den Haag, en wel voor woensdag 21 maart 1962?

Gefeliciteerd!

HUWELIJK (bedrijf Maanweg):

Mej. D. Piening, Transistorfabriecage, met A. J. M. Verbraken, d.d. 26-2-1962.

MEJ. O. FRANSSEN, Transistorfabriecage, f 20,—.

MEJ. O. FRANSSEN, Transistorfabriecage, f 20,—.

MEJ. O. FRANSSEN, Transistorfabriecage, f 20,—.

Hartelijk dank voor de bloemen van Ziekentrost en de fruitmand van mijn collega's uit de Kasfabriek.

C. E. Mangar, Menhemakerij.

VERVOLG VAN PAG. 2

J. I. Neuteboom, Galvano, f 20,—.
U kreeg deze beloning voor het idee om bij het zilverbad een spaarbad te gebruiken.

G. H. Wichers, TV-Montage, f 20,—.
Uw voorstel een bepaald stukje schuim-plastic bij de montage te gebruiken leverde een belangrijke besparing op.

K. Stek, Bedrijfschool, f 15,—; J. van Veen, TV-Montage; J. P. de Waal, Voor-montage T.C. en H. Westenhoff, Technische Dienst; J. G. de Vos, Laktmgazijn; B. Zoeteveij, Staf administratie, leder f 10,—; W. Klee, Plaatsbewerking en N. Vink, Kasfabriek, leder f 5,—.

UITRECHT:

H. Westendaal, Montage K.K., f 25,—.
U stelde voor verpakkingstaksten achteraf van etiketten te voorzien, waarvoor u bovenstaande beloning kreeg.

W. Ph. Offerbeek, Montage K.K., f 25,—.
Uw voorstel voor bepaalde montage-werkzaamheden een haakse schroevendraaier te gebruiken gaf loonsbesparing en verhoging van de veiligheid.

T. de Jong, Stempelmakerij, f 20,—.
Niet achterover plaatsbare stempels worden op uw voorstel van een speciale aanvoertafel voorzien.

H. den Boestert, Montage K.K. en W. B. Bakker, Montage K.K., ieder f 15,—; A. Hoogendoorn, Metaalwaren K.K.; W. Nagtegaal, Stempelmakerij; W. G. M. P. de Montagne, Montage K.K.; H. den Boestert, Montage K.K.; W. B. Bakker, Montage K.K. en J. van Hiel, Stempelmakerij, ieder f 10,—; H. C. H. Ruys, Draaierij, 2x f 2,50.

Alle beloonde van harle gelukgewent.

Verscheidenheid van bewoners.

Zelfs in een zo klein miniatur land-schapje is al een strenge individuele splitsing of onderverdeling der soorten dieren te maken. En wel in reptielen die uitsluitend hoog op de rotsen hun domi-cilie houden zoals de beschreven Baalen-ren-hagedis en de muurlijst-soorten; voorts dieren die op het zand en lager gelegen rotsblokken en boomstammetjes leven, in casu de leguaantjes, de duinhagedissen en de ruine-hagedissen en dan zij die voor-namelijk onder de grond leven, te weten de skinks, waarvan men zeer veel varië-tellen kent.

Als merkwaardige en grappige uitzon-dering geldt dan dat de ptyuensis-hage-dis, in ons gegeven geval huist in bloemen en planten.

Morgenstemming.

Er is even rust in de ontwakende dier-en-wereld. Waar zo pas de Napolitaanse muurhagedis — vergezelsd de fladderende wasmot belagde, hapt nu zonder enig merkbare moeite het mannetje ruineha-gedis de mot bij een dwars liggende schors weg. Even beroert hij als terloops met zijn neus de kop van de standbeeld-achtige leguaan.

Het wemelt van de fijne sporen in het geelwitte zand; af en toe — afhankelijk van zonlicht en lichtvaling — schitteren er fijne witte en zilverachtige schelp-stukjes.

O, de skinks worden wakker; een heftige beroering van de grond en daar verschijnt als een voorwereldig monster de brede gouden gladder kop van de Chalcides Oe-l-lants, onze Egyptenaar, zo maar midden uit een zandheuvel. Met een krans van vochtig zand nog om zijn ronde kop tuurt hij met slaperige ogen naar de ruine-hagedis, die nog nasnakkerend zich optrekt aan het plateau om zijn voedsel te ver-teren.

Nu glift Nassar, onze oudste inwoner, in zijn geheel uit het zand. Hij is veruit

het V.D.H.-tje

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr. 735
16 maart 1962

WERKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGAAN VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UITRECHT EN SNEEK.

ERRES RADIO-ONTVANGER RA 626 - RA 626 V

Sinds kort is een nieuwe ERRES radio-ontvanger in de handel gebracht, die het typenummer RA 626 voert. Een toestel met uitstekende ontvangerscapabiliteiten en prima weergave, onder andere ook door de twee grote concertluidsprekers. Het toestel is voorzien van vier golfbreuken, te weten: FM, korte-, midden- en lange golf. Er bestaat ook een tweede uitvoe-ring waarbij de kortegolf door een visserij-band is vervangen. Er zijn namelijk nog Nederland (Scheveningen, Katwijk) nog vele luisteraars die dagelijks hun familie-leden over deze band willen beluisteren.

Het reeds bij andere toestellen beproefde systeem om de klankkleur in te stellen met behulp van druktoetsen is ook in dit apparaat toegepast.

(Toetsen: jazz, concert, hoorspel, solo, spraak en semi-stereo). Bovendien wordt door het indrukken van de toets „klank” de toonbalans ingeschakeld.

Bij het ontwerp van dit toestel is ook veel aandacht besteed aan de afstem-mingsmogelijkheden door geschieden AM/FM-afstemming (duplexafstemming), vlieg-wielafstemming, draaibare ferrit en af-stemindicator.

De notelouwen kast is voorzien van krassaste polyestertak. Het toestel is zo-wel in hoogglans als in Zweeds naturel verkrijgbaar.

De verkoopprijs RA 626 en RA 626 V
hoogglans f 345,—
RA 626 en RA 626 V
natuur f 353,—

Volledige technische gegevens:

- 7 buizen met in totaal 13 functies, 4 golfbreuken;
- RA 626
- LG: 1000 — 2060 m
- MG: 185 — 575 m
- KG: 16 — 51 m
- FM: 86 — 101 Mc/s
- RA 626 V
- LG: 1000 — 2000 m
- MG: 185 — 575 m
- KG: 57,5 — 187,5 m
- FM: 86 — 101 Mc/s
- 2 luidsprekers in het front, 20 x 15 cm, en 4 golfbreuken.
- 7 druktoetsen: uit, zacht, grammofoon en 4 golfbreuken.
- Knoppen:
- links in de schaal: volumeregelaar (voor) toonbalans (achter), afstemknop AM (voor) afstemknop FM (achter).
- 7 drukknoppen voor: keuze klankkleur (v.l.n.r.): klank, jazz, concert, hoorspel, solo, spraak, semi-stereo.
- Afstemindicator (magnisch band).
- Vlieg-wielafstemming op AM.
- Draaibare grote ferrit-antenne.
- Ingebouwde FM-antenne.

IN MEMORIAM

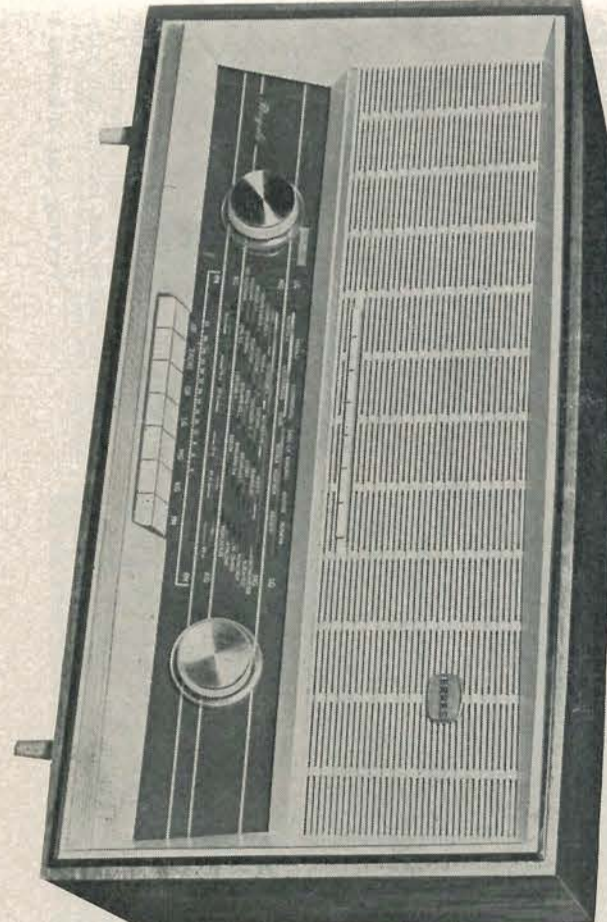
Volkomen onverwachts bereikte ons het bericht dat onze baas Tram-draaierij DIRK METHORST, vrijdag 2 maart is overleden.

Reeds op 8 januari 1962 trad de heer Methorst in dienst van de „Leko” Apparatenfabriek te Utrecht. Na aanvankelijk als draaier werkzaam te zijn geweest, werd hem spoedig — gezien zijn iver en plichtsbetrachting — de zorg over de gehele Draaierij toevertrouwd. Door de liefde voor zijn vak wist hij voor praktisch alle draaiproble-men een oplossing en in 1962 werd hij dan ook belast met de leiding van de nieuw ingerichte Tramo-draaierij, welke functie hij tot nu toe nog steeds bekleedde.

Zijn iver, plichtsbetrachting en hede voor het vak mocht ik u reeds noemen, maar bovendien viel mij steeds weer op, hoe deze vier-en-zestigjarige zijn levenservaring kon overdragen op de jongeren van zijn afdeling. Nu hij zijn plaats niet meer zal innemen, zullen wij deze markante figuur uit de Leko-gene-ratie zeer zeker missen.

Ons aller medeleven gaat uit naar zijn vrouw en kinderen. Moge onze achting voor Dirk Methorst hun enigszins steunen om dit verlies te dragen.

Aansluitingen voor: antenne, aarde, FM-antenne, grammofoon, extra luidspre-ker, bandreorder (opname en weergave), Netspanningen: 110 — 125 — 220 volt wisselspanning.
Kast: beige polystyrol front.
Afmetingen: 590 x 333 x 208 mm.

De heer I. J. van de Velde, momenteel werkzaam op de afdeling Spoelentabrigage Den Haag, kwam in februari 1961 in dienst bij Van der Heem, na eerst van eind 1945 tot 1948 als oorlogsvrijwilliger in het toenmalige Nederlands-Indië te hebben gevochten en bij de KLM te hebben gewerkt. Die jaren bij het marinierskorps hebben hem over de gehele wereld gebracht. Na een opleiding in Schotland volgde een tweede opleiding in de Verenigde Staten, in North Carolina. Daarna vocht hij op Oost-Java en werd voor drie maanden in Batavia gestationeerd. Na

de eerste politieke actie keerde hij terug naar Nederland.

Van 1951 tot 1957 was de heer Van de Velde tewerkgesteld in de Draaierij. In 1957 werd hij tijdelijk „uitgeleend” aan de Spoelentabrigage, maar deze afdeling beviel hem zo goed dat de Draaierij hem niet meer heeft teruggezien.

Sinds 1957 ook is hij lid van de Ondernemingsraad en wel als vertegenwoordiger van de ANMB voor de groep uitroeiens en niet toezicht houdende weekloners. Bracht hij vroeger zijn vrije tijd door met zwemmen, fietsen, het kijken naar

voetbalwedstrijden, sinds hij deel uitmaakt van de activiteiten van zijn vakbond heeft hij daar weinig tijd meer voor. Nu moet hij om zijn hobby — de vakbond — zo goed mogelijk te doen veel cursussen volgen.

De heer Van de Velde is bestuurslid van de ANMB Voorburg, waar hij ook woont en propagandist voor zijn bond. De werkzaamheden hiernaar verbonden en die voor de Ondernemingsraad kosten hem zeer veel tijd want, vindt de heer Van de Velde, wil hij zijn werk goed doen dan moet hij ook van alle gebeurtenissen die op dat werk betrekking hebben op de hoogte blijven.

De vrije zaterdag en zondag reserveert hij echter altijd voor zijn gezin, waar zoonlief van vijf jaar graag en veel beslag op hem legt. Het district trekt dan, als het weer dat toelaat, de vrije natuur in, zwemt en fietst.

Ook wordt er thuis veel naar muziek geluisterd, vooral klassieke muziek. De heer Van de Velde is een groot operaliefhebber en dit blijkt wel uit het feit, dat hij een vijftigtal langspeel- en 45-toerenplaten bezit van opera's en/of aria's, waarbij zijn favorieten zijn. Voor- en Efting zijn favorieten zijn. Voorwaar geen slechte smaak, vinden wij.

De heer Van de Velde vindt de Ondernemingsraad beslist noodzakelijk en in bepaalde gevallen nuttig. Zijn mening is dat de Ondernemingsraad bij Van der Heem een grote voorsprong heeft op die van andere hem bekende bedrijven. Ook de medewerking van de directie is uitstekend en hij verwacht, dat het verhouding tussen directie en Ondernemingsraad in de toekomst nog zal groeien.

Over één ding is hij echter niet zo enthousiast: de verhouding tussen Ondernemingsraad en personeel laat nog wel te wensen over en ook gedurende de laatste jaren is deze niet zo veel beter geworden.

Maar dat het personeel het in beginsel eens is met de Ondernemingsraad is volgens de heer Van de Velde een vaststaand feit. Klachten of opmerkingen van de zijde van het personeel zijn nog niet naar voren gekomen en... geen bericht, goed bericht.

hogere waarden betreft, van vier of 10 stuks. Het is dus beslist geen „blok” in de gebruikelijke zin van ons verzamelstaatsij.

Ook de Europazegels welke Ierland uitgaf zijn kostbaar geworden, maar door een heel andere oorzaak. Evenals in Engeland zijn postambtenaren aan de loketten in Ierland gewend om met kleine formaten zegels om te gaan en komen er zelfs in groot formaat, dan werkt men deze zo snel mogelijk op.

Het gevolg was in dit geval, dat toen de handel tengevolge van de werkelijk enorme vraag naar Europazegels 1960 in Ierland nabestelde om de gestorten voorraad aan te vullen, deze uitverkoop bleken te zijn, terwijl de Ierse postzegelhandelaars geen grote voorraden hadden.

Mogelijk is er nog wat achterhaald bij grote bedrijven, maar dat zal niet veel kunnen zijn, daar er in Ierland niet veel industriën en dergelijke zijn, want het is een agrarisch land.

Ook gebruikte zegels kon men niet te pakken krijgen, tennistse geen grote aantallen, zodat ook deze evenals de ongenrukte vrij schaars zijn geworden. De oorzaak hiervan is, dat Ierland van ouds

DE EUROPESE INTEGRATIE EN POSTZEGELS

(III)

Het eerste Europa-zegel van 1960 werd uitgegeven ter gelegenheid van de Ve Elats Generaux des Communes d'Europe te Cannes, bij de verzamelaars bekend als het zegel van de burgemeestersconferentie.

Hiera volgden de twee zegels van Luxemburg, welke op 9 mei 1960 werden uitgegeven en besproken werden in het eerste artikel over de Europese integratie en postzegels in VDH-tje nr. 719 van 17 november 1961.

Ook het door Denemarken op 16 augustus in het kader van het „World Mental Health Year” der UNO uitgegeven zegel van 60 öre wordt in een Europaverzameling opgenomen, hoewel het er gezien de reden van de uitgifte niet in thuis behoort. De oorzaak dat het gedaan wordt is echter gelegen in het feit, dat onderaan de rechter zijkant van het zegel staat Europa 1961-1960. Aangezien het een prachtig zegel is en niet duur, zal het voor geen enkele verzamelaar een bezwaar zijn, dit zegel in zijn verzameling op te nemen.

Liechtenstein, dat niet bij de CEPT is aangesloten omdat de postertien van dit vorstendom onder de Zwitserse PTT ressorteren, behalve dan het verkopen van postzegels aan verzamelaars en, als ik goed ben ingelicht, het aanstellen van zijn postambtenaren, kwam ook met een Europazegel. Echter was de voorstelling wel zeer afwijkend van het door de CEPT gekozen ontwerp. Dit zegel is zeer kostbaar geworden, waarvan de oorzaak niet alleen lag in de oplage van 300.000 stuks, doch omdat de uitvoering in meerkleurendruk (multicolor) moeilijkheden bij het drukken gaf en er veel vellen zegels moesten worden afgekeurd en vernietigd. Een andere oorzaak was, dat men de vellen van 20 stuks waarin dit zegel werd aangemaakt, als „blok” ging verzamelen, onder meer omdat er op het linkerdeel van het velletje een mooi Europambotiel stond afgedrukt. Er ontstond een jacht op dit ten onrechte als blok betiteld velletje, zodat de prijs met forse sprongen omhoog ging. Niet zo lang geleden las ik in een advertentie in de Deutsche Zeitung für Briefmarkenkunde, waarin het voor DM. 720 — werd aangeboden. En dan te weten, dat de prijs aan de post Hollandse geld nog geen negen gulden. Maar als u dit velletje niet in uw verzameling heeft, troost u dan want men geeft in Liechtenstein zeer vaak zegels uit in vellen van 20 stuks en zelfs, als het

Duitsland gaf drie zegels volgens dit ontwerp uit, namelijk een 10, 20 en 40 pfg. Hiert is blijkaar aanmerking op gemaakt, want in 1961 beperkte men zich weer tot twee zegels: een 10 en een 40 pfg. Inmiddels zijn het er toch nog drie geworden omdat de 10 pfg. op 15 februari j.l. op het z.g. „Jumogon” papier werd uitgegeven.

VERVOLG VAN PAG. 2

her een emigratie land is en ieder Iers gezin wel familie in de USA, Australië, Nieuw-Zeeland, Canada enz. heeft, waarmee regelmatig wordt gecorrespondeerd.

De zegels zijn dus over de gehele wereld verspreid en aangezien het aantal postzegelverzamelaars onder deze mensen wel erg klein zal zijn, zijn de meeste zegels in de prullenmand terecht gekomen. Deze lezing is ook aanvaardbaar, omdat tot dusverre de Europazegels nergens zo intensief worden verzameld als in Europa, waar iedereen die een Europazegel in handen krijgt denkt, dat hij een Klein kapitaal heeft. Dit is echter beslist niet zo.

Een andere verrassing van de CEPT uitgifte 1960 was de FDC van Zweden. De Skandinavische landen laten iedere uitgifte in zeer grote aantallen drukken, zodat ze na jaren nog bij de filatelische dienst verkrijgbaar zijn. Inderdaad kan men deze zegels ook nu nog bestellen, doch uiteraard geen eerstedag-afstempeling meer krijgen. Waarom is deze FDC dan zo kostbaar geworden? Het vermoeden ligt voor de hand, dat de handel, die enorme kapitalen in de uitgifte van 1960 moest investeren, gedacht heeft, och, bij die Skandinavische landen kunnen we toch wel nabestellen. En aangezien de Zweedse serie bestaande uit een 40 öre en een 1 Krona de duurste van alle was, is er mondigemaat besteld, omdat de zegels niet speculatief zijn. Toen de grote vraag dus kwam, kon men de zegels wel krijgen maar geen firstday covers meer. Hierdoor kost deze FDC thans zo'n 125,- bijna zo duur als die van Ierland of Liechtenstein.

Het laatste in 1960 uitgegeven en bij een Europa motiefverzameling behorende zegel is het Marshall-zegel van Duitsland, dat reeds op 17 november werd besproken en afgebeeld.

Eindigde hiermee het jaar 1960 met een niet te duur zegel, het nieuwe jaar zou menige verrassing brengen. Doch hierover in een volgend artikel. v. d. Loo.

SMALFILMVENSTER

door

ZAAKANTER

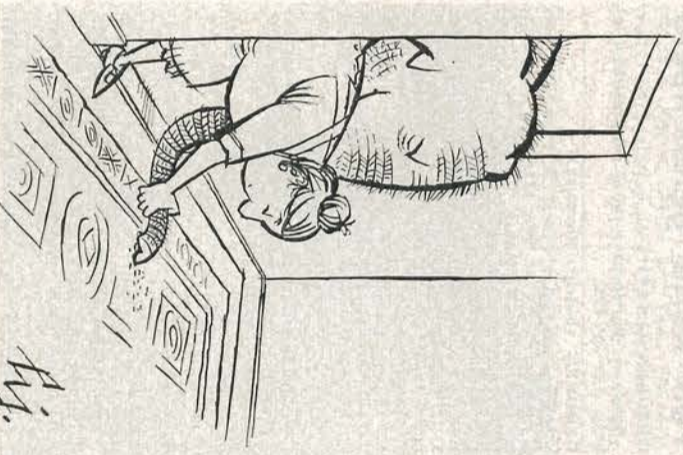
Bijna had ik de hoop opgegeven ooit nog iets van de heer Steketee over zijn filmavond te horen, toen hij me opbeelde. „Hallo die Droppie. Kan je aanstaande vrijdag? Dan hoeven we niet op een uurtje te kijken, jullie ambtenaren hebben toch ook zaterdag vrij of kan dat er na de laatste salarisonderhandeling nog niet af? Hahaha, hoor mij lachen om m'n eigen mop!” Zijn weinig fingervolle opmerking negerend antwoordde ik: „Graag, ik kom.” „Prachtig, ik zal een programma'tje in elkaar zetten. Er is een geluidsfilm ook bij. Daarvoor heb ik zelf de tekst gesproken. Zeg neem je vrouw mee.” „Ik zal het Annie vragen”, antwoordde ik. „Mooi!” vervolgde de werker. „dan kunnen we er een gezellig avondje van maken. Ik verwacht jullie om acht uur. Goede!”

Er was wel wat overredingskracht voor nodig om Annie mee te krijgen. „Jullie praten natuurlijk alleen over film. Maar na haar een extra bioscoopavondje in het vooruitzicht te hebben gesteld ging ze mee. Om acht uur stonden wij bij Jan voor de deur. „Ha droppie, blij je te zien. En is dat nou je vrouw? Dag mevrouw, hoe maakt u het?”

Na deze begroeting werden wij binnen gelooft. „Kijk maar niet naar de tommel. Mijn hospita is een paar dagen de stad uit en je weet, ik heb nog steeds niet zo'n lief vrouwtje kunnen vinden zoals jij hebt.” „Ik vind hem een engerd”, flusterde mijn vrouw, toen we achter onze gastheer de gang doorliepen. „Hier naar binnen, lui. Ga zitten, ik moet nog even arrumen.” Meteen holde hij weg met een leeg bordje en een verre van fris tafellaken.

In de enige makkelijke stoel lag een hond, als een kalf zo groot, die ons grimmig aankleek. Zelden had ik zo'n groot beest gezien. „Zou-je blijven?” vroeg m'n vrouw angstig. „Welnee”, antwoordde ik geruststellend. „Hij praat alleen wat veel. O je bedoelt die hond?” vulde ik ineens begrijpend aan. „Als die net is als zijn baas blaf hij alleen maar.” Wijselijk nam men we allebei een gewone stoel, waarna het kalf genustgesteld zijn kop weer neerlegde. „Wat een keef, he”, zei Annie toen ze de kamer rontkeek. „De films moeten wel erg boeiend zijn, wil ik het hier gezellig gaan vinden.” „Stil nou toch”, flusterde ik, „direct hoort hij je!”

Op het dressoir lag een pyama en op tafel stond een paar schoenen. „Lekker fris hier. Ga je mee naar huis?” zei Annie. „Dat kan toch niet. Stel je voor als Jan direct terugkomt en hij vindt de kamer leeg.” „'t Hondje is er toch nog”, schamperde m'n vrouw. „Ziezo, dat's dat. Wat is een man alleen hé. Help je even de spullen klaarzetten? Hier komt de projector...” en hij wees

(Uit 'Pret in Prent', uitgewe van R. S. Stokvis & Zonen N.V.).

Op het scherm zagen we nu een aantal hoofden van mensen die naar iets keken. „Jammer dat je nooit vooraan kan staan” verduidelijkte Jan.

„Fritf...” deed de fluitketer. „Oh ja, m'n water, even stoppen want jullie lusten straks wel een bakkie koffie.” „Wat een snertfilm” vond mijn vrouw die niets goeds verwachtte. „Wordt wel beter”, vergoelijkte ik. Verwonderlijk snel was onze gastheer terug. „Die hoofden altijd voor je lens is wreselijk vervelend. En nou had ik nog wel een bankje.” De projector liep weer en we zagen nog meer hoofden. Maar dan heel in de verte verschen plotseling de koets. „De godden maakte de camera een geweldige zig-zag beweging en gingen alle hoofden omhoog. Nu zagen we alleen nog rugen.” „Z'n stomming trapte mijn bankje om”, verduidelijkte Jan, „maar een goed flinter flint door. Die koets stond er goed op. Hé. Still erez, nu komt er direct een mooie close-up.”

De toeschouwers op het scherm gingen nog meer omhoog en we zagen een aantal benen, op kistjes, knikjes, stoelkies werd na het geheel steeds onduidelijker werd en het scherm volkomen wit werd. „Hier

NCRV-TV-concert

Zaterdag 24 maart wordt er in het Ontspanningsgebouw wederom een NCRV-TV-concert gegeven. Aan deze uitzending zullen medewerken:

het 18-mans orkest o.l.v. P.J. Scheffer, de Duitse zangeres Margot Eskens en de Nederlandse componist Lex van Deiden.

De uitzending zal plaatshebben van 20.30-21.00 uur. Belangstellenden voor deze uitzending wordt verzocht uiterlijk 20.15 uur in de zaal aanwezig te zijn.

Voor degenen die gebruik wensen te maken van de extra HTW-bus volgen hieronder de ritlijden:

19.45 uur van het Hollandse Spoor naar Saturnusstraat;
21.30 uur van Saturnusstraat naar Hollandse Spoor.

Kaarten voor deze avond zijn verkrijgbaar (gratis) bij de afdeling Public Relations (toestel 522).

Zilveren heer KASTROP

Woensdag 28 februari j.l. werd de heer J. C. Kastrop — vergezeld van echtgenote en kinderen — in de karntine aan de Abstederdijk gehuldigd in verband met zijn zilveren jubileum.

Achterenvolgens werd deze sportieve Utrechtse handbaas toegesproken door de heren Ir. J. Keuning (bedrijfsleider), K. J. van Duren (namens de Haagse collega's), H. C. Everhard (chef montage Abstederdijk), J. Gosman (secretaris Ondernemingsraad), C. v. d. Vlis (namens de collega-schakers), H. Lissenberg (namens de medewerkers aan de hand).

Door alle sprekers werden de menselijke kwaliteiten van de jubilaris naar voren gebracht, terwijl ook de sport behalve dan eenmaal de „toto“ steeds op de eerste plaats stond. Met dezelfde overgave, werklust en aanpassingsvermogen hoopt men nog vele jaren een beroep op hem te mogen doen.

Namens de afdeling ontving hij enige fraaie kampeerbenodigdheden, zoals een kooktoestel, verlichtingslamp enz. Een elektrisch scheerapparaat als persoonlijk geschenk „voor hem alleen“ werd zeer op prijs gesteld.

Een prachtige bloemenbak vertolkte de gevoelens van de „oude“ nog aanwezige Lekoegroep.

H.K.L.

„Janus maakt van iedere nood een deugd.“

VERVOLG VAN PAG. 3

heb ik de film omgekeerd“, zei Jan. „Moet ik er nog eens uitkijpen.“

De volgende scene stelde een meisje voor in badpak aan het strand. „Dit is voor een andere film. Daar ben ik nog mee bezig.“ De strandlief had nu plaats gemaakt voor een nachtopname waarin we vageglijk wat bewegingen waarnamen. „Ja, wat hier precies is gebeurd weet ik niet“, zei Jan, „waarschijnlijk mijn diatriema vergeeten.“

Ineens was het weer volop licht. We zagen nu allemaal mensen die weglopen, ergens vandaan en ergens naar toe. EENDE verscheen op het doek. „Stom he, die N“, zei Jan. „Doet u het licht even aan mevrouwijer?“

„Willen jullie koffie?“ „Graag“, zeiden we tegelijk, want aan een hartversterking waren we echt toe. De koffie smaakte goed en we voelden ons in staat om de tweede film te verdragen. „Zal ik nu eerst maar een geluidsfilm draaien“, stelde Jan voor en zonder ons antwoord af te wachten haalde hij ergens een tape-recorder vandaan. Ik keek op mijn horloge, kwart voor 9. Na de eerste film was mijn enthousiasme voor het zelffilmen wel wat bekoeld. Alrijn, de volgende zou wel beter zijn.

Om half tien stond de zaak startklaar. „De tekst heb ik zelf gesproken“, zei Jan voldaan. „Alles in orde...“ Ja, Mevrouw, hij doet u het licht uit?“ De projector flitste aan. „Mensen op zaterdag!“ kondigde de film aan. De tape-recorder ging nu ook een duit in het zakje doen.

Op het scherm zagen we een kalender die zaterdag 3 juni 1961 aanwees. De tape-recorder gaf een oorverdovend lawaai, zingen, lachen en praten, veel praten en erg hard. „Wel verd...“ liet de heer Stekkeer zich ontvallen. „Toch de verkeerde band.“ Uit ging de projector en uit de tape-recorder. Annie kreeg opdracht om in stikdonker de lichtschakelaar te zoenen.

Alles zou goed regaan zijn, als het kalf niet onder tafel was gaan liggen en Annie niet juist op zijn staart had getrap. Een woest gebul steeg uit het beest op, mijn vrouw wist nog de schakelaar te bereiken en net op tijd ging het licht aan om ons te laten zien dat het kalf met zijn logge lichaam een spurt nam recht op mij af.

„Houvast“, schreeuwde Jan tegen mij, „anders ondert de projector op de grond. Koest Bonzo, kom bij het baasje.“ In zijn verbouwereidheid liet Jan de geluidsband uit zijn handen vallen, boven op de hond. In een oogwenk was Bonzo als het ware aan banden gelegd. Van voor tot achter wikkelde hij zich in het bruite lint. De chaos was volkomen en wij zaten versuft te kijken. Het lichte Jan het wreed uit zijn slaap opgeschrikte dier te kalmeren. Meteen begon hij de geluidsband te ontwarren. Om kwart over 10 stond het spul weer klaar.

„Oh“, riep mijn vrouw, „plotseling van haar stoel obspingend, „de soep“. Niet begrijpend keek ik haar aan. „Om 7 uur heb ik de erwtensoep opgezet en ik heb vergeeten het gas uit te doen. We moeten direct naar huis.“ En de daad bij het woord voegend holde zij naar de gang en kwam met onze jassen terug. „Wel jammer meneer Stekkeer, maar hoe kon ik ook zo dom zijn!“ Nadat ook ik enkele nitszeggende verontschuldigheden had geuit vertrokken we.

„He“, zei mijn vrouw toen we op straat liepen, „loop niet zo hard.“ „Ja maar je

Oplissing puzzel 73

Horizontaal: 1. beg; 4. bedding; 9. kam; 12. arena; 14. ook; 15. Akela; 17. gebaar; 19. barnen; 20. Ir; 21. job; 23. for; 24. ne; 25. Aser; 27. geros; 28. kerk; 30. kik; 32. pill; 33. om; 35. luchtloop; 36. or; 37. sas; 38. ach; 39. kt; 40. Oudenakke; 42. ha; 43. los; 44. alg; 46. leek; 48. Lethe; 50. sein; 52. ei; 53. dom; 54. bel; 56. re; 57. aldaar; 60. misere; 63. ideal; 64. gom; 66. feest; 67. ren; 68. snijbiet; 69. des.

Verticaal: 1. bag; 2. ereis; 3. genrek; 4. Baal; 5. do; 6. dor; 7. Ik; 8. gear; 9. kennel; 10. aleer; 11. man; 13. na; 16. kt; 18. rog; 19. bos; 22. Bethlehem; 23. toedracht; 25. apostel; 26. ni; 28. kip; 29. korhaan; 31. kubus; 32. polka; 34. mat; 36. ooh; 40. ook; 41. els; 43. Leiden; 45. gereed; 47. Eelde; 48. lor; 49. Em; 51. Ierse; 53. hals; 55. lift; 57. air; 58. Aa; 59. Bob; 61. se; 62. els; 64. gij; 65. mi.

Prijswinnaars

1. (f 15.-) J. van 't Walderveen, 3661.
2. (f 10.-) Ir. D. W. Rollemma, 1522.
3. (f 7.50) J. Beets, 2531.
4. (f 5.-) H. A. Metman, Voorburg.
5. (f 5.-) M. L. Lenssen, 1522.
6. (f 5.-) H. Korsman, 3500.

BEZOEK UIT CANADA

Onlangs heeft u in de dagbladen kunnen lezen, dat een elfjarige jongen alleen uit Canada (London-Ontario) naar Voorburg reisde om zijn grootvaders op te zoeken.

De reizikosten had hij eerst zelf verdiend met een kranthenwijk. Deze jeugdige reiziger, Robert Smeenk, bezocht woensdag j.l. ons bedrijf; hij was hier toe uitgenodigd omdat zijn vader bij ons heeft gewerkt voordat hij in 1951 naar Canada emigreerde.

Bij zijn bezoek werd Robert een foto-boek over Den Haag en Scheveningen aangeboden.

Van harte gefeliciteerd

GEBOREN (ENAF):
Sylvia A. B., dochter van A. Bronslijn, Gieten, d.d. 25-2-1962.

GEBOREN (bedrijf Maanweg):

Cornelis M., zoon van H. J. Puyk, Centrale Meekamer, d.d. 25-2-1962; Maria C. W., dochter van P. J. Nijbakker, Technische Dienst Den Haag, d.d. 26-2-1962; Margarieta, dochter van T. Doorschodt, Telecommunicatielaboratorium, d.d. 28-2-1962; Diana C., dochter van J. H. Hubbeek, Draaierij, d.d. 28-2-1962; Margarieta A. C., dochter van W. L. M. Hoogdijn, Werkvoorbereiding, d.d. 1-3-1962; Geert, zoon van F. Bos, Constructiebureau Telecommunicatie, d.d. 2-3-1962; Petronella J., dochter van H. J. Baptistse, Meubelmakerij, d.d. 4-3-1962.

De belangstelling en de frutischaal waarmee Ziekentrost mij tijdens mijn ziekte verraste, heb ik ten zeerste gewaardeerd.

H. Peeters, ENAF.

„Oh, maar ik weet zeker, dat Jan 's avonds om 7 uur de soep niet zal opzetten“, was het antwoord en daar moest ik even over nadenken.

„Oh, maar ik weet zeker, dat Jan 's avonds om 7 uur de soep niet zal opzetten“, was het antwoord en daar moest ik even over nadenken.

het v.d.H.-tje

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGaan VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UITRECHT EN SNEEK

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr. 736
23 maart 1962

HET PSYCHOLOGISCHE ONDERZOEK

door B. BLOEMSMa

Ongeveer 75 jaar geleden begon in Amerika de praktische toepassing van de psychologie. De Bell Telephone Company gaf aan Hugo Münsterberg van de Harvard Universiteit de opdracht om uit een groot aantal telefonisten de geschiktste te selecteren.

Hij analyseerde de taak van telefonisten en vond aldus een aantal eigenschappen, waaraan een goede kracht moest voldoen. Daarna stelde hij voor ieder van deze eigenschappen een proef of „test“ samen. Tereens ontwierp hij voor elke test een waardenhoger. Nadat hij alle telefonisten zijn testserie had afgenomen en op grond van de behaalde aantallen punten een rangschikking had opgesteld, bleek, dat zijn rangschikking zeer breedkend overeen kwam met de praktijkbeoordeling van het bedrijf.

In Frankrijk begon de medicus en pedagoog Binet met het onderzoek van zwakbegaalde kinderen tijdig te herkennen, zodat deze op speciale scholen geplaatst konden worden. Uitgaande van de verwachting, dat men een willekeurige groep kinderen, mits groot genoeg, kan indelen in 25% goed, 50% middelmatig en 25% slecht, stelde hij vast, dat een vraag als karakteristiek voor een bepaald leeftijd kon gelden, wanneer ongeveer

75% van de kinderen van die leeftijd hem goed kon beantwoorden. Op deze wijze kreeg hij voor iedere leeftijd een serie vragen. Hieruit stelde hij een schaal van verstandelijke leeftijden samen. Volgens legde hij aan een groot aantal kinderen deze opgaven, die betrekking hebben op het intelligent handelen in praktische situaties en zoveel mogelijk losstaan van schoolse kennis, ter beantwoording voor. Hij kon aldus nagaan, met welke verstandelijke leeftijd de prestaties van ieder kind overeenkwamen.

Het intelligentie-quotient.

Deze aldus gevonden verstandelijke ouderdom kan zowel gelijk zijn aan als groter of kleiner zijn dan de werkelijke leeftijd. In het eerste geval is het kind normaal, het levert de doorsnee-prestaties van zijn leeftijdsgroep, in het tweede en derde geval is het beter, resp. minder begaafd dan de doorsnee. Dit kan men nu in een getal uitdrukken:

verstandelijke leeftijd x 100

Dit getal noemt men het intelligentie-quotient. (De vermenigvuldiging met 100 is niet noodzakelijk, maar wel wenselijk om het werken met breuken te vermijden).

Het I.Q. bleek een goede vergelijkingsmaatschap voor de intelligentie. Inderdaad vond men een spreiding volgens de kromme van Gauss. In het algemeen kan men zeggen, dat ca. 40-50% weinig van de gemiddelde intelligentie afwijkt. Daarnaast vinden we links en rechts een 20-25%, die vrij zwak, resp. vrij goed zijn, terwijl er tenslotte aan het einde der curve nog enkele procenten zeer goede en zeer weinig begaafden voorkomen. Op deze verdeling van de intelligentie is ook in aanzienlijke mate de verdeling van het werk in onze samenleving gebaseerd.

Aan de hand van het vereiste I.Q. probeerde men tot een indeling van beroepen en functies te komen. Heel wat kinderen met een I.Q. 100 zullen later bankwerker worden. Maar in het hele land zal er wel nauwelijks één zijn, die later ingenieur wordt.

Voor de ene functie wordt een veel hoger I.Q. vereist dan voor de andere.

De „Army Mental Tests“.

Tijdens de eerste wereldoorlog moest Amerika, dat nog nooit eerder een leger gehad had, een miljoenen-armee opbouwen en van geschikt kader voorzien. Het was in voor die tijd typisch psychotechnische opgave dit kader uit de twee miljoenen beschikbare rekruten te selecteren. Een aantal psychologen, van wie Yerkes en Yoakum de bekendste zijn, werden hiernaar belast. Aan de hand van de z.g. „Army Mental Tests“ werden de soldaten in verschillende intelligentieklassen ingedeeld. Het doel hiervan was ten eerste om geschikte kandidaten voor de officiers- en onderofficiersopleiding te vinden en ten tweede om degenen, die wegens een te laag verstandelijk peil voor de dienst niet geschikt waren — deelen in imbecielen — tijdig te kunnen afkeren.

Vrijdag 9 maart ontving de heer J. Verbrue, Draaierij Utrecht, uit handen van ir. J. Keuning de beloning voor een door hem ingezonden idee. In het bijzijn van zijn baas, de heer Schuren, werd hem f 150,— overhandigd, omdat hij voorstelde de ontbraambewerkingen voortaan door middel van trommelen te laten doen. Dit heldere moment had goede gevolgen.

POELENSTRAET

Van Zwieten is een stille rustige werker, die zich niet gauw van de wijs laat brengen." Dat werd geschreven in het VDH-tje van 12 december 1953, toen Van Zwieten 12½ jaar werkzaam was als stempelemaker in onze fabriek Utrecht. Natuurlijk kan er in 8 jaar veel gebeuren en veranderen. Wij geloven echter wel, dat bovenstaande typering nog steeds van toepassing is. Voor het echter zo ver was, dat men dit van hem kon schrijven, is er echt wel wat water door het Amsterdams-Rijnkanaal gevloeid.

Het begon allemaal in oktober 1917, om precies te zijn op de 9e dag van die maand. Toen werd hij in Utrecht geboren als 2e van het gezin van Zwieten, dat zich in de loop der jaren nog zou uitbreiden tot een totale bezetting van 8 gezinsleden.

Na de Lagere School vervolgde hij zijn schoolopleiding op de Mulo, waar hij het diploma van behaalde. Dit ondanks het feit, dat zijn hart veel meer naar de technische richting uitging. Met zijn Mulo-diploma in zijn zak solliciteerde hij naar een functie bij de Nederlandse Spoorwegen. Het lukte hem zowat een administratieve baan te „veroveren". (Wij schrijven 1933). Lang heeft het bij de N.S. niet mogen duren. De eerste 3 weken had men de hele week werk voor hem, de 4e week: 4 dagen en de 5e week nog maar 3. In de 6e week van zijn dienstverband werden zijn voorvoelers waarheid: ontslag. Ergens moet Van Zwieten dit toch wel als een opluchting hebben ervaren. Zeker toen hij enkele weken later als leerling van de Ambachtsschool het machine-banwerken mocht gaan leren. Dat hij uiteindelijk ook deze school met een diploma rijker zou verlaten, stond gezien

zijn voorliefde voor de technische richting al bij voorbaat vast.

In 1937 riep de Militaire Dienst. Bij de medische keuring mocht hij zijn voorkeur opgeven. De wielrijders kwamen bij hem bovenaan te staan, gevolgd door de huchtmacht. Volgens de reeds toen gevolgde methode (wat is een volk zonder tradities?) werd hij dus ingedeeld bij het 16e Regiment Infanterie. Na een halfjaar puttees en hoogsloten kraag te hebben verdund werd hij met groot verlot gestuurd.

Toen kon hij eindelijk beginnen aan het opbouwen van zijn toekomst. De eerste grondslagen daarvoor legde hij als bankwerker bij de firma Heykoop, na een half jaar gevolgd door de firma Beyer en Eggelaar.

Hier maakte hij zich de eerste begijnen van van het stempelemaken eigen, temidden van de producten van dit bedrijf: hang- en sluitwerk en (wieropen grote gebeurtenissen hun schaduw vooruit?) zak-

lantarnen.

In augustus 1939 volgde de mobilisatie en in mei 1940 de oorlog. Kasteel Stoutenburg tussen Amersfoort en Hoewelaken was de achtergrond, waartegen hij kennis maakte met deze verschrikking. De capitulatie op 14 mei vond hem in de Kogelkazerne in Utrecht. Op de demobilisatie volgde de Opbouwdienst, totdat zijn laatste werkgever bereid was een onmisbaarheidsverklaring af te geven. Tot december 1941 is hij hier nog werkzaam. In die maand treedt hij in dienst bij de Leko-apparatenfabriek als stempelemaker en daar, zij het bij een andere werkgever, staat hij heden ten dagen nog.

Gehuwd in 1944 is zijn gezin inmiddels uitgebreid met 5 kinderen, met alle zorgen en vreugden van dien. De vrije tijd, die nog overblijft werd in het verleden benut door avondstudie, waarvan het Middenstandsdiploma en het diploma Algemene Ontwikkeling van het IVIO de bewijzen vormen. Puzzelen is ook een van zijn hobby's, waarbij het hem meer om het spel dan om de knikkers gaat, want zelden stuurt hij een gevonden oplossing in.

Sinds mei 1961 is hij, kandidaat gesteld door de K.A.B. lid van de Ondernemingsraad, waartoe voor hem het lidmaatschap van de Veiligheids- en Studiecommissie is voorgevoeld.

In de omgang lijkt hij misschien wat rinder vlot, maar dit valt bij nadere kennismaking best mee." Ook dit stond in het VDH-tje van 12 december 1953. Het eerste wagen wij na het prettige gesprek dat wij met hem hadden te bewijzen, met de tweede afspraak kunnen wij volmondig instemmen.

PECH ONDERWEG

Terwijl wij dit schrijven blaast er een koud noordoosterstormpje bij — 2° C, zodat het buiten ogenschijnlijk niet lijkt op een komend voorjaar. Toch zijn er voor een goede opmerker tekenen dat de winter voorbij is en de lente op komst. Zo zagen wij enige weken geleden in een Zuidhollands polder reeds pasgeboren lammetjes, de merels fluiten overal om ons heen en in de kranen treft men volop de advertentie's aan over de huur zijnde zomerhuisjes in zon overgoten streken. Wij moeten ons zelfs haasten om daar nog een plaatsje te bespreken.

LEZING

De gebeurtenissen op het gebied van de Europese economische integratie voltrokken zich in zijn overtuigend tempo, dat het wel zeer moeilijk wordt de ontwikkeling op de voet te volgen.

Gebleken is, dat gelukkig verscheidene medewerkers van onze onderneming er prijs op zouden stellen op dit uitgebreide terrein nog eens enige voorlichting te ontvangen.

Om aan die wens tegemoet te komen heeft de directie Drs. C. A. A. van Luttervelt, Chef Algemene Zaken en Public Relations, verzocht een uiteenzetting te geven over het onderwerp:

Recente Ontwikkelingen met betrekking tot de Euronmarkt.

Dit zal gebeuren in een voor alle belangstellende Van der Heemers toegankelijke bijeenkomst in de Kleine Filmzaal op: maandag 2 april aanstaande. Aanvang 20.00 uur.

Wie denkt daarbij aan het opschrift boven dit artikel: Pech onderweg? Vroeger kon men zich de weelde veroorloven hiernaan niet te denken.

achtergronden van de automobiel en waarbij u vele praktijktips leert.

Het blijft op deze cursus niet alleen bij leren van het bord, maar u kunt ook zelf sleutelen aan een auto waarin praktijktoestanden zijn aangebracht. Bovendien kunt u desgewenst uw eigen auto meebrengen, als u de weg onder de motorkap van uw wagen goed wil leren kennen.

Kosten: slechts f 15,— (want natuurlijk bent u al lid van de ANWB).
Hoewel de enig juiste manier om een snelle diagnose te stellen is, het zelf al eens eerder gedaan te hebben, zullen wij enkele tips geven.

Altereerst veiligheidsstips en in een van onze volgende nummers technische werken.

Veiligheidsstips noemen wij natuurlijk eerst, omdat deze een kwestie van leven of dood van u of van uw mede weggebruikers kunnen zijn. U zegt: mij overkomt dat niet. Weest u voorzichtig: het aantal verkeersongelukken is ontstellend hoog. Helas zal de opmerkelijke weggebruiker zich niet verwonderen over dit hoge aantal. Het gedrag van sommige mede weggebruikers vraagt soms om ernstige oogenkijken.

— Overschiet u zelf niet. U behoort niet tot de echte „kilometerreters", zodat u bij een lange dagtocht absoluut vermoeid raakt. Een dagemiddelde van 250 km? Genoeg.

— Zorg voor een frisse atmosfeer in uw auto vol met mensen. Denk er eens aan, dat het nog niet zo lang geleden in een van de Europese landen — ons inziens volkomen terecht — verboden was in een auto te roken.

— Koffie; ook goed voor uw auto. Ogen-schijnlijk vreemd, maar koffiepauses zijn zowel voor u en uw medereizigers noodzakelijk, als ook voor uw automotor, die urenlang een (te?) zwaar beladen auto moet voortbewegen. Gun mens en machine regelmatig rust.

— Controleer elke dag voordat u wegrijdt remmen en stophlichten.

— Rijdt nooit in het donker in een vreemd land of vreemde stad.

— Zorg voor een prima functionerende handrem en zet de wagen bij parkeren op een helling in de versnelling. Nog beter, neem een paar houten blokken mee en blokkeer daar een van de wielen mee.

— Gebruik nooit middelen, die een opwekkende werking zouden moeten hebben. Het zijn óf vergiften die als bijwerking uw reeds aanwezige verminderen óf het zijn onschadelijke middelen die geen enkele werking hebben. Tegen slaap hebben is maar één middel: slapen!

— Denk niet in alle landen zulke mooie auto's te vinden als in ons land. Vaak ontbreken de parkeerbetonnen gebouwen. Komt u dan wegens pech te stoppen, zet dan altijd 30 meter „stroomopwaarts" uw gewaarndiehoek neer.

Vertrouw er echter niet te veel op. Kijk naar het verkeer terwijl u met uw wagen bezig bent.

Een goede tip: een „raar" uitzienende wagen valt eerder op, dan een normale auto. Zet dus als er geen wind is, uw rechter portier open.

— Natuurlijk maakt u regelmatig uw riuiten schoon. Dank zij de goede ventilatie in uw auto rijdt u natuurlijk nooit met beslagen ramen; maar maak ook regelmatig uw achterlichten schoon, zodat ze wellicht rood zijn.

— Stelheid? De ANWB slaagt voor de vakantie: tachtig is praktisch; is prima zowel voor uw zenuwen als voor uw port-

J. A. VAN GRONDELLE 25 JAAR IN DIENST

Waar het vrij gebruikelijk is om in een stukje als dit, ter gelegenheid van een 25-jarig bedrijfsjubileum, uit te spinnen wat de betreffende functionaris alzo bij Van der Heem heeft gedaan, zou ik in dit geval dat niet willen doen om de eenvoudige reden dat het, hoe interessant ook, niet nodig is om hem te typen; immers, hij was in zijn verschillende VDH-functies steeds dezelfde. En hoe hij was zou ook al niet beschreven behoeven te worden, want maar al te velen in ons bedrijf kennen hem in zijn doen en laten. Echter zo zou ik mij er niet af willen maken.

Integendeel, met veel genoegen maak ik van de gelegenheid gebruik om nu eens in het openbaar te zeggen hoe zeer Van Grondelle een gewaardeerde medewerker van de „productieclub" Den Haag is. Gewaardeerd, in de eerste plaats om de wijze waarop hij de hem opgelegde taak verricht en zeker ook om de steer waarin hij dit doet, een steer overigens die hij zelf geschapen heeft. Met enerzijds de ernst, die hoort bij de uitoefening van zijn taak, anderzijds de luim die het werken zo prettig maakt, gaat Van Grondelle zijn gang om zodoende het gestelde doel te bereiken. Toen een reservertje op de afdeling nodig was, woog in de discussie hierover nogal zwaar het feit, of er wel iemand te vinden zou zijn die alle voorkomende werkzaamheden op het Productieclubniveau voldoende tot in alle details zou kunnen beheersen. Toen Van Grondelle hiervoor kandidaat werd, woog dit alles ineens veel minder zwaar, want, aldus was de redenering, „voor hem doen ze het toch wel, ook al zou er onverhoopt ergens in de afdeling een hield zittent."

Ziehier Van Grondelle; aan de ene kant werkend naar beste weten, aan de andere kant werkend met mensentennis. Hiermede heeft hij zich in de loop van die 25 jaren weten te plaatsen in de rij van mensen waarvan men zegt: „een fijne vent!" Meer, veel meer is er van onze jubilaris te zeggen, maar daar hopen wij bij zijn huidige nader op terug te komen. Deze vindt plaats donderdag 29 maart a.s. om 17.20 uur in de kantine van de Kastenfabriek.

H. A. Verkylen.

temonnaie. U wilt langzamer om te genten van het natuurschoon? Akkoord, maar dan weg van de auto's en naar de wandelingen met de auto's, zonder benzine-tank.

Laat de ANWB deze mooie en rustige wegen voor u opzoeken!

— Een wiel verwisselen is gewaarlijker dan u denkt! Herhaalde malen is het gebeurd dat een automobilist beklamd rakte tussen crik en de (bewegende) auto. Natuurlijk is uw crik, voor u op reis ging, gecontroleerd en geïllid. Natuurlijk zet u de wagen in de versnelling en op de handrem, alvorens in de moeren van uw wiel losdraait om daarna de wagen op te cricken. Natuurlijk zet u onder de crik een plankje als u de bodem niet vertrouwt, maar vertrouwt u op al deze maatregelen niet.

Leg altijd (dus ook op een vlakke weg of berm) voor en achter van de wielen, die op de grond blijven, houten blokken (of stenen).

— Een kokende radiator behoelt geen brandwonden op te leveren, als u goed

handelt. Door de huidige toegepaste overdrukssystemen zal uw koelwater pas koken bij temperaturen boven de 100° C. Wacht daarom lange tijd (minstens half uur) voor u de radiatorknop met uw door een doek beschermde hand en pols langzaam opendraait. Dit half uur wachten heeft bovendien het voordeel dat het koelwater zover is afgekoeld, dat u bij stationair draaiende motor langzaam koud water kan toevoegen. Doet u dat eerder, dan is de kans op een gescheurd motorblok groot. Uw vakantie is dan totaal verknoeid en u ontvangt een geproperde parabeekening.

— Zorg altijd voor een volle benzinetank. Een stilstaande wagen op de weg is nu eenmaal een zeer groot gevaar, zodat u in ieder geval moet zorgen, dat die pech u nooit kan overkomen.

— Een autoverbrandingsmiddel is noodzakelijk. U kunt met sommige onderdelen hervut — ik denk aan leucoplast — ook technische storingen verhelpen.

Koop een goede doos, bij een drogist

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11			12				13		14
15		16	17		18		19		20
21	22			23	24		25	26	
		27		28		29			
30	31		32		33		34		35
37		38		39			40		
			41			42			
43		44		45		46		47	48
50			51			52		53	
		54	55			56		57	
58	59			60		61		62	
64			65		66		67	68	
					72			73	74
70			71						
									75
									76

VERVOLG VAN PAG. 1
Verdere ontwikkeling.

In de jaren tussen de twee wereldoorlogen werden de Army Mental Test en soortgelijke tests ook op scholen en in het bedrijfsleven toegepast. Bij alle tests was de opzet om het verband met schoolse kennis of met een bepaalde opleiding zoveel mogelijk uit te schakelen. Men leerde inzien dat zij die over meer feitelijke kennis beschikten, soms niet in staat waren om een nieuwe, onbekende samenhang te doorzien, terwijl anderen met minder opleiding daartoe wel in staat waren. Psychotechnische onderzoeken hebben overal ter wereld geleerd, dat er onder ongeschoolde arbeiders al en toe mensen voorkomen, die een betere aanleg bezitten dan geleerden en dat er omgekeerd academici voorkomen, die op een lagere sport van de maatschappelijke ladder beter op hun plaats waren geweest. Wel is het zo, dat men statistisch vindt, dat inderdaad het gemiddelde niveau van de beoefenaren der laagste geïntellektuele beroepen lager ligt dan dat van de half-geschoolden, dat weer lager dan dat van de geschoolden, etc., maar in het individuele geval hoeft dit zeker niet op te gaan. In zoverre heeft de psychotechniek in sommige gevallen de betekelijke waarde van diploma's kunnen aan tonen.

Spoedig bleek echter, dat men met het vaststellen van iemands intelligentiepeil, uitgedrukt in één getal of één klasse, niet klaar kwam. Het is onmogelijk en ook onjuist om het geestelijk kaliber van een mens door één getal aan te duiden. Op deze manier vaakt men immers alle kwalitatieve nuances weg! Het is heel goed mogelijk, dat van een aantal mensen met een en hetzelfde I.Q. de een overwegend

technisch, de ander theoretisch-verbaal of mathematisch-logisch, en een derde administratief of commercieel in zijn denken is.

Kennis en inzicht omtrent de bijzondere structuur van de intelligente bleek steeds noodzakelijker, indien men tot verantwoorde adviezen bij school-, beroeps- en functiekeuze wilde komen. Maar daarbij is het niet gebleven. Meer en meer werd het duidelijk, dat op de ontwikkeling der intelligentie de structuur van de gehele persoonlijkheid van grote invloed is. Bij een modern psychologisch onderzoek worden factoren, zoals belangstelling, expansiviteit, overtuigingskracht, initiatief, doorzettingsvermogen, e.d. eveneens in ogenschouw genomen. De behoefte aan karaktertestis deed zich gevoelen, vooral voor die beroepen en functies, waar het niet uitsluitend op intelligentie of op enkele speciale vaardigheden aankomt, maar waar andere kwaliteiten, zoals aanpassing en contact met mensen, ethisch-dynamiek, sociale neigingen of leidinggeven van minstens even groot belang zijn.

(Wordt vervolgd).

VERVOLG VAN PAG. 3

of apotheek. (Excuses aan dokter Van Werkum, dat wij de verbanddoos pas aan het einde noemen en dat wij hem wel eens misbruiken).

— Banden, remmen, pedaalrubbers, stuurinrichting en uitlaatsysteem moeten in prima staat zijn; anders niet rijden. De tips zijn nog met vele aan te vullen, maar wij hopen uw belangstelling gewekt te hebben iets te leren over onze draagregels op de weg.

N. W. Lagendijk.

PUZZEL
Horizontaal: 1. zich voorover buigen; 6. een bod doen; 11. echter; 12. naast; 13. andere naam voor Mars; 15. afk. en andere; 16. Mohammedaanse vorstelijke titel; 18. verlichte; 20. pers. voornamevoort; 21. treurspel; 23. lofdicht; 25. twistschep; 27. maaldroom; 29. bekend merk van imitatiezilver; 30. van voort doorweekt; 32. geses; 35. lofdicht; 37. slaver van Abraham; 39. Latijn; 42. noot; 43. achternam van een bekende jongen uit een jongensboek; 45. genot; 47. hemelnaam; 50. jongensnaam; 51. zeeovers; 53. meislensam, o.a. van de laatste Koningin van Spanje; 54. geneskrachtige plant; 56. gedwongen; 58. evenaar; 60. meislensam; 62. Maleis; meivrouw; 64. afk. eerste kwartier; 65. strafwerk in een oude school; 67. kleem; 69. Zwitsers; naamloze vennis; 70. vijfwerk in de keuten; 72. gedroogde druif; 73. overledene; 75. razen; 76. plooiog.

Verticaal: 1. berrie; 2. afk. uitgebreide aansprakelijkheid; 3. zeev. vers (van vis); 4. meislensam; 5. Latijn; meemad; 6. diringend verzoek; 7. meislensam; 8. bedrijf; 9. daar; 10. rivier in Rusland; 11. gr. van Mohammed; 12. Engels minister van buitenlandse zaken; 19. voorname van bekend vroeger filmster; 24. bezinsel; 26. deed een bod; 28. godsdienst; 29. verscheid; 31. marktplaats in het oude Griekenland; 33. verzorger van een passagier-kind en de kraamvrouw; 34. kunststrans; 36. wapen; 38. verdragsoostel; 40. hektoqram; 43. Duits zilverstuk; 44. versterkte stad in Algerie; 46. voeg, waar twee stukken geheel zijn; 48. deel van de voet; 49. verrijding; 51. moeras; 52. slaanzelke; 55. rijkdeel van het voerege Duitsland; 57. moersplant; 59. indoneesisch handwerk; 60. Grieks-katholiek heiligenviakennaal; 66. Grieks; opwaarts; 71. muzieknoot; 74. afk. ordediens.

Oplösungen moeten uiterlijk dinsdag 3 april a.s. in het bezit zijn van mei. Hart-sukker, redactie VDH-tje. De volgende prijzen zijn beschikbaar: 1e prijs f 15,—; 2e prijs f 10,—; 3e prijs f 7,50; 4e, 5e en 6e prijs f 5,—.

KRO-TV-concert

Voor het KRO-concert op zondag 1 april aansluitend in het Ontspanningsgebouw, Saturnusstraat, zal het Amsterdams Kunstmaandorkest onder leiding van Anton Kersjes het volgende programma brengen:

- Solrée musicale, van Rossini, in de bewerking van Britten;
  - Aria, „Alha forsé lui che l'anima“, uit Traviata van Verdi;
  - Aria van „Nedda“, uit Pajjas van Leoncavallo;
  - Overture „Wilhelm Tell“, van Rossini.
- SOLISTE IS DE SOPRAAN MARI-LYN TYLER.

De mogelijkheid bestaat dat er uitsluitend — ten behoeve van een Ampeko-opname — nog een gedeeltelijke herhaling zal worden gegeven van het pianoconcert met Theo Bruins, zoals uitgezonden op 4 maart jongstleden.

Belangstellenden voor dit concert wordt verzocht om uiterlijk 21.00 uur in de zaal aanwezig te zijn.

Voor degenen die van de HTM-bus gebruik wensen te maken geldt de volgende dienstregeling:

20.45 uur vertrek HS naar Saturnusstraat;

22.30 uur vertrek Saturnusstraat naar HS. Gratis toegangskaartjes voor deze concertavond kunt u weer bestellen bij de afdeling Public Relations — toestel 522.

het V.D.H.-tje

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGaan VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

JAARPRIJS IDEEËNBUSCENTRUM

Vrijdag 16 maart vond in Utrecht de oorkonde-uitreiking plaats voor de jaar-prijs 1962, uitgegeven door het Ideeënbustentrum van het Nederlands Instituut voor Efficiency, voor de ideeënbuschactiviteiten in 1959 en 1960. Deze jaarprijs, u kunt het op onderstaande foto zien, is uitkeer Van der Heem Den Haag toegekend.

Wat doet het Ideeënbustentrum?

Het Ideeënbustentrum van het NIVE maakt populair gesteld reclame voor ideeënbuschactiviteiten. Het richt zich tot ideeënbuschfunctionarissen voor ervaringsuitwisseling, verhoging van kennis en inzicht in de goede en minder goede kanten van de ideeënbush, alsook voor het verlenen van hulp bij vervaardiging van propagandamateriaal. Het centrum richt zich ook op verschillende wijzen tot het Nederlandse volk om meer algemeen belangstelling voor het ideeënbushwerk te wekken en daardoor een gunstige sfeer te verkrijgen, waarin dit werk kan gedijen.

Waarom VDH deze prijs?

Naar door het NIVE werd medegegeeld, om de kwaliteit van de ideeën, die de beoordelingscommissie uiteindelijk belangrijker vond dan het aantal ideeën. Bij Van der Heem zond 20 % van de werknemers een idee in, wat niet zo'n erg hoog percentage is. Uit de gegevens blijkt echter dat in 1960 45 %, dus bijna de helft van de ingezonden ideeën voor een be-

ning in aanmerking kwam. Bovendien kwam Van der Heem met de hoogste gemiddelde beloning uit de bus, namelijk f 39,—.

Voor wie oorkonde eigenlijk bestemd?

In de hal begane grond van ons hoofdgebouw in Den Haag, waar de oorkonde is opgehangen, kan men lezen dat hij is uitgereikt aan Van der Heem N.V. Dat is begrijpelijk, want ons bedrijf organiseert de ideeënbuschactiviteit. Maar het behoort geen betoog dat de grote activiteit van ideeënbuschcommissies, suggestiebushcommissies, ondernemingsraadleden en vele anderen in het bedrijf geen enkele zin heeft als het niet resulteert in ingezonden ideeën. Daarom is deze oorkonde eigenlijk bestemd voor alle hierboven genoemde personen, zowel voor hen die propaganda maken voor de ideeënbush als voor degenen, die ideeën inzenden.

Overschatten en onderschatten.

Dat we allemaal — zo mogen wij het toch wel stellen — trots zijn op het feit dat wij door veler samenwerking dit jaar deze prijs hebben gekregen, mag geen reden zijn tot overschatting van het belang van ideeënbuschactiviteiten. Want met de instelling, laten wij maar wat inzenden, komen wij er niet. Men moet zich vooraf goed realiseren of werkelijk een verbetering in het verschiet ligt en dan pas tot inzenden overgaan. Willen wij deze achtes niet overschatten en onderschatten.

WIJZIGING TELEFOONNUMMERS

hr Visser, 2111 324
hr Van Grondelle, 2111 519

DOEL BEREIKT

Op dinsdag 20 maart j.l. reikte onze Chef Personeelszaken, de heer K. J. van Duren, wederom aan een aantal van onze Haagse medewerkers een diploma of getuigschrift uit. Een bewijs van vian maanden intensieve training en inspanning; evenzeer een bewijs van enkele dagen werken op top-capaciteit. Dat geen van de aanwezige kandidaten zich zorgen behoeft te maken over het eindresultaat, bleek al snel, nadat de heer Van Duren zijn toespraak was begonnen. Hierin dankte hij behalve de geslaagden ook de examencommissie en de docenten. Speciaal werd dank gebracht aan de heer v. d. Weyer, consultant van de stichting Bemotel, voor zijn bereidwilligheid het examenwerk mee te beoordelen.

Hierna ging de heer Van Duren over tot de uitreiking van de diverse documenten.

Voor de onscholingscursus Draaien slaagden de heren H. F. Boymans, B. L. Morel, N. C. M. Schreuder.

Voor de onscholingscursus Bankwerken slaagden de heren D. la Brijn, C. v. d. Hak, J. E. H. de Neysel, L. A. Schadeleer, N. P. Straathof, H. J. R. v. d. Zwaan.

De cursus Tekeninglezen bleek met goed resultaat te zijn gevolgd door de heren F. H. W. Hoogendoorn, J. H. Hutbeek, T. H. M. v. d. Nouweland, S. A. Verbeek, G. v. d. Zwan.

HET IDEEËNBUSCENTRUM
van het Nederlands Instituut voor Efficiency
heeft de jaarprijs
1962
toegedekend aan
VAN DER HEEM N.V.
te's-gravenhage

wgens de meest opmerkelijke resultaten die met de ideeënbush werden bereikt.

te's-gravenhage, 16 maart 1962

Naamse der ideeënbushcommissie.

Het NIVE (Nederlands Instituut voor Efficiency) is een organisatie die zich richt op het verbeteren van de efficiëntie van bedrijven en instellingen. Het NIVE wordt geleid door de heer J. van der Heem.

Het NIVE is een organisatie die zich richt op het verbeteren van de efficiëntie van bedrijven en instellingen. Het NIVE wordt geleid door de heer J. van der Heem.

Het NIVE is een organisatie die zich richt op het verbeteren van de efficiëntie van bedrijven en instellingen. Het NIVE wordt geleid door de heer J. van der Heem.

Het NIVE is een organisatie die zich richt op het verbeteren van de efficiëntie van bedrijven en instellingen. Het NIVE wordt geleid door de heer J. van der Heem.

GRAFOLOGIE EN HET RUBRICEREN

Met uitermate veel belangstelling las ik het artikel over „schrift en schrijven”. In dit artikel ontloopt de schrijver zich bepaald als een voorstander van de wetenschap die men grafologie noemt. De schrijver vertelt zich eerst in het geestelijk contact tussen moeder en kind en werkt dan langs alleszins aanvaardbare paden naar de betekenis van het handschrift.

Wij leven in een tijd die geen verspillen van intellect toelaat. Men zoekt allerwege naar methoden om vooruit te kunnen betalen of een persoon al dan niet aan de eisen voor een bepaalde functie zal voldoen. Men heeft daartoe hoofdzakelijk twee methoden ontwikkeld: de psychotechnische test en de grafologische test. Om de eerstgenoemde gaat het hier niet. Wij geloven daar ook niet in. Wat nu de grafologische test aangaat, geloven wij dat het handschrift zeker enkele gegevens omtrent iemands persoonlijkheid zal kunnen prijsgeven. Wij menen echter dat in dezen veelal sterk wordt overdreven. Wij, men-

sen van de twintigste eeuw, willen nu eenmaal graag rubriceren. Iedereen moet passen in een bepaald vakje.

De schrijver vertelt ons dat onze schrijftant in verband moet worden gezien met de onbewust in ons levende symbool van het materiele, het fysieke en het lichamelijke. Maar, zo vragen wij ons af, wanneer deze symbool onbewust in de mens leeft, hoe kan dan een onderzoeker in wie de symbool even onbewust leeft haar bij anderen onderscheiden? Bovendien zal ook het oordeel van de grafoloog onderhevig zijn aan de stemming waarin hij op het tijdstip van beoordeling verkeert. Dit kan men toch moeilijk ontkennen. Het is trouwens niet elke wijze van testen het geval. Wij vernamen dat bij het nemen van psycho-analytische proeven, in verband met het alcoholisme op de weg bij een proefpersoon tien artsen tot tien veruitlopende conclusies kwamen. Wij de grafologie enige waarde hebben voor toepassing in het bedrijfsleven, dan zouden

ZO ZIEN WIJ HET GRAAG

Dit is nu net wat de redactie zo graag wil. Niet alleen dat de inhoud van het VDH-tje wordt gelezen, maar vooral ook als men het om gekunde redenen met de inhoud niet eens is dat men dat ons ook kenbaar maakt. Hartelijk dank daarom heer De Beer voor uw reactie op Schrijf en Schijven uit het VDH-tje van 9 maart 1962. Vanzelfsprekend hebben wij uw reactie aan de schrijver van het artikel voorgelezen en u vindt dan ook zijn wederwoord in dit VDH-tje.

wij gaarne eens tien beoordelingen willen lezen van een en hetzelfde handschrift.

Een ander aspect van de grafologische test is, dat men het resultaat nimmer onder ogen krijgt. Men is overgeleverd aan de onderzoeker, zonder dat men zich erens ook maar in het minst kan verweren. Om de wille van de gewichtdoenerij moet men meestal enige weken op uitsluitel wachten en wat men dan te weten komt is meestal de vage aanduiding, dat men zeker voor een belangrijk deel aan de test heeft voldaan, maar... en dan komt het.

Wij ontkennen zeker niet dat men uit iemands handschrift enkele karaktertrekken zal kunnen blootleggen, maar het komt ons absurd voor iemands toekomst eventueel te breken op grond van nooit openbaarde aanduidingen uit iemands hitzogliefden. We zien het maar al te vaak in rechtszaken. Het is zo langzamerhand mode geworden delinquenten vernieuwend loerkekenbaar te verklaren, allemaal op grond van geheimzinnige tests. Maar wanneer men stelt dat een persoon een afwijking heeft, dan kan zulks alleen maar betekenis hebben. Immers, de vraag blijft: afwijking ten opzichte van wie? Bestaat er zo iets als een standaard-mens, aan de hand van wiens geestelijke toestand men de kwaliteiten van de ander kan afmeten? Neen. Zeker; ook grafologen gaan niet over een nacht ijs. Zij maken lange studies enzovoort. Maar in onze ogen blijft de meest betrouwbare en zeker de meest eerlijke methode deze: laat iemand het proberen; geef iemand een kans wanneer men de indruk heeft de beste kandidaat voor te hebben. Bij te maken keuze uit meerdere kandidaten zal dit al moeilijk genoeg zijn. In landen, waar men op het gebied van testen nog niet zo ver is, zullen wij dit systeem met goed gevolg toepassen. Gewoon iemand het laten proberen. Als de kandidaat tekort schiet zal hij vanzelf sneuvelen, maar wij zeggen ook dat iemand die zich aanhoudt uit liefde voor een bepaald beroep zelden het gekozen beroep moest opgeven. Iemand die geen zin heeft in een bepaalde werking zal na een geslaagde test evenzeer tot mislukking gedoemd zijn, zo niet maatschappelijk, dan toch geestelijk.

Schrijver dezer regels is zich ervan bewust dat er tot in eenwijgheld een voor- en een tegen met betrekking tot grafologie en andere testmethoden zullen zijn te bezigen. We hebben slechts gemeend het onderwerp ook eens van de zijde van het „slachtoffer” te moeten belichten.

Na het lezen van genoemd artikel zijn we echter eens te meer gelukkig dat we de correspondentie op onze schrijfmachine aldoo, tenzij... men in de toekomst er ook nog toe overgaat iemands karakter te bepalen aan de hand van het aantal mislagen. Hubert de Beer.

WEDERWOORD

De gevoelens van onbegrijpelijkheid, die bij vele mensen ten aanzien van het grafologische en psychologische onderzoek bestaan, heeft de heer De Beer goed onder woorden gebracht. Toch beruisten zijn bezwaren grotendeels op misverstand.

In de praktijk is het nu eenmaal zo dat op elke bekendgemaakte vacature tientallen en soms een honderdtal sollicitatiebrieven binnenkomen. Hiernut volgt noodzakelijkwijze, dat in ieder geval of men nu wel of geen onderzoek inschakelt, velen afgewezen zullen moeten worden.

Natuurlijk wil men 't liefst de beste kandidaat een kans geven. De heer De Beer wijst terecht op het gevaar van persoonlijke, subjectieve indrukken bij de beoordelaar. Just omdat de keuze zo moeilijk is gebreken en gemakkelijk beïnvloed kan worden door persoonlijke sympathie, vooroordeel of antipathie heeft men gezocht naar methoden, die in staat zijn om objectiever en zuiverder de beste kandidaat te wijzen. De testmethode, die op alle mogelijke wijzen werd en wordt gebruikt op de eisen van geldigheid en betrouwbaarheid, bleek daartoe de meeste kans van zekerheid te bieden.

Natuurlijk past men deze methode allereerst toe om verspillen van intellect van tijd en geld te voorkomen. Dit is een niet te onderschatten bedrijfsbelang. Toch is deze selectiemethode ook in het belang van de kandidaat. Alleen maar op persoonlijke indrukken omtrent de beste kandidaat af te gaan, hem de functie te geven met de gedachte van „als hij tekort schiet, zal hij vanzelf wel sneuvelen” is belamend niet zo eerlijk als de heer De Beer schijnt te menen. De bedrijfsleiding wil graag zekerheid hebben, dat het zijn heeft om een bepaalde kandidaat aan te stellen, maar die kandidaat zelf wil bij voorkeur ook niet graag het risico van een mislukking lopen. Hem aanstellen en dan na drie maanden of een half jaar bij gebreken mislukking mededelen dat hij niet voldoet en het beter elders kan gaan proberen, betekent voor de betrokken man veel en veel meer een breuk in zijn loopbaan en dus ook in zijn toekomst, dan na een mogelijke afwijzing vooraf, nadat hij aan de testmethode heeft deelgenomen.

Zowel praktisch als ethisch valt alles te zeggen voor een zo grondig mogelijke selectiemethode, juist om breuken en onaangenaamheden tot een minimum te beperken.

Natuurlijk zal de ene grafoloog of psycholoog zich wel eens een mening vormen over iemand, die afwijkt van die van een andere, zo goed als de ene arts of de ene chef wel eens anders over dezelfde persoon zal denken dan zijn collega. Meestal zullen de deskundigen het echter wel eens zijn. Dit is trouwens door middel van vele experimenten wel bewezen. Daarnaast worden experimenten zoals voorgesteld door de heer De Beer nog voortdurend op nieuw gehouden.

Verder schrijft hij dat iemand, die zich aanbiedt uit liefde voor een bepaald beroep het zelden behoort op te geven. Daar kan ik het wel eens mee zijn. Maar laten wij ons vooral ervan bewust zijn, dat vele mensen solliciteren naar een functie, waarvan zij hoogstens een vage voorstelling hebben en dat zij ook moeilijk in staat zijn zich een volledig overzicht te verschaffen over alle bestaande beroepen in het algemeen en over hun aanleg voor een speciale functie in het bijzonder. Waarvoor men wel of geen liefde en in-

OOK IN UTRECHT EEN ZILVEREN JUBILEUM

Op 5 april 1967 kwam Johannes Hendrikus den Dijker als slijper in dienst bij de Leko Apparatenfabriek te Utrecht en al spoedig bleek, dat hij het metaalvak in de vingers had, want een overplaatsing naar de Draaierij volgde kort daarop.

De overgang naar Van der Heem verliep geruisloos en beide partijen hebben daar vast en zeker nooit spijt van gehad, de in zijn personeelsdossier aanwezige rapporten bewijzen dit, want unaniem zeggen zijn superieuren, dat hij het werk altijd met grote toewijding volbracht, zonder aan de weg te timmeren.

Reeds op 5 oktober 1949 — bij het 12½-jarig jubileum van Den Dijker — kon men in „het wekelijks nieuwblad voor het personeel Van der Heem N.V.” lezen, dat onze jubilaris het moeijlijkste produktiedraaerwerk onverstoortbaar, snel en goed verricht, zonder gemakkelijk van de kook te raken.

De ingewikkeldste werktuigjes kwamen als juweeltjes te voorschijn en de hoge vaardigheid, aan de draaibanek vertregen, resulteerde in een benoeming tot voorman Draaierij op 20 november 1961.

Ook als voetballer heeft Den Dijker zich doen gelden. Reeds op 29 maart 1947 deed hij van zich spreken in de eerste wedstrijd van het beroemde VDH-eifital, bestaande uit: De Kruyf, Loozekoof, Den Dijker, Engels, Lijffijt, Weidam, Doorn, Achterberg, Rood, Kastrop. De Amsterdamsche Bank werd met 10-0 gekraakt.

Den Dijker, namens het gehele Utrechse personeel spreek ik de wens uit, op u als medewerker in ons bedrijf nog vele jaren te mogen rekenen en wens u op 5 april met vrouw en kinderen een heel prettige dag toe.

De receptie zal plaatshebben op woensdag 4 april a.s. om 17.10 uur in de kantine Abstederdijk.

G. Hardeveld Kleuver.

Optreden van marionetten-theater voor personeel

De ontspanningscommissie Den Haag heeft voor vrijdag 13 april a.s. op haar programma staan: Bert Brugnans marionettentheater. Opgewoerd zal worden de operette DIE FLEDERMAUS van Johann Strauss met muziek van het Londens Filharmonisch Orkest onder leiding van Herbert von Karajan met in de hoofdrol Elisabeth Schwarzkopf.

Degenen die het gezelschap Brugnans al eens eerder hun kunsten hebben zien vertonen, weten hoe zij op genieuze wijze de poppen hun bewegingen laten maken, zodat men vergeet dat men niet met levende wezens te maken heeft. Ook de omlijsting van het spel is bewonderenswaardig.

De uitvoering zal plaatshebben in de grote zaal van het Ontspanningsgebouw, maar gezien de afmetingen van de speelkast, zullen slechts 360 kaarten beschikbaar zijn.

ZILVEREN JUBILARIS J. H. TOMSON

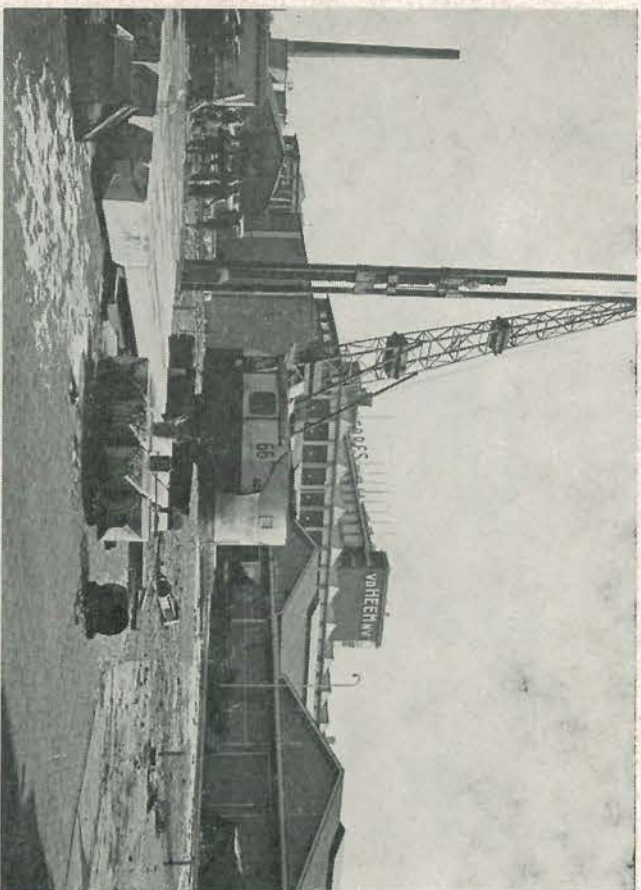

7 april 1937 trad J. H. Tomson in dienst van Van der Heem N.V. Hij werd toen geplaatst in de toenmalige meubelmakerij. Nu 25 jaar later kunt u Tomson nog steeds aantreffen in de kastenfabriecage. Denk echter niet dat deze 25 jaar voor Tomson geen veranderingen met zich mee hebben gebracht. Niet alleen dat hij alle verhuizingen van de kastenfabriecende afdelingen heeft meegemaakt, van Stortenbekerstraat via het hoofdgebouw Maarweg naar de huidige Kastentabriek, tevens heeft hij een loopbaan achter de rug, die hem stempelt tot een man, die alle krapen en kneepjes van het kasten maken beheerst. Begonnen als portier, is hij polijster, kastenlijper en controleur geweest en een ieder die weet, wat het vroeger, voor het polyestert-hjdpert, betekende een goede slijper en polijster te zijn, beseft, dat we hier met een vakman te maken hadden.

Tomson viel bij dit werk op door zijn werklust, eentijdsheid en nuchtere klak op de zaken. Het is dan ook begrijpelijk, dat toen in 1950 beoefte bestond aan een nieuwe baas in de afdeling Kastententage, het oog viel op Tomson. Dat deze keus een juiste geweest is, blijkt wel uit het feit, dat hij in 1959 benoemd werd tot hoofdbaas van deze afdeling.

In de laatste functies heeft hij zich ontpopt als de man, die aan één woord genoeg heeft om te weten wat bedoeld wordt en maakt dat de zaken in orde komen en... als de man die niet gauw bang is. Niet bang om problemen aan te pakken, niet bang om zijn mensen te zeggen waar het op staat, maar ook niet bang om zijn meedelen te vertellen hoe hij over de zaken denkt. Rondtuit en eerlijk. Een eigenschap die enkelen misschien niet prettig zullen vinden, maar die velen toch in hem waarderen. Tomson, wij wensen jou, je vrouw en kinderen van harte geluk met dit jubileum en hopen nog vele jaren geconfronteerd te worden met je werklust en je rondroestigheid.

A. D. van der Kade.
De huldiging zal plaatsvinden donderdag 5 april a.s. om 17.20 uur in de kantine van de Kastentabriek.

BOUW CHEMICALIËNMAGAZIJN BEGONNEN

De werknemers van het bedrijf Maanweg zullen niet gauw opschrikken als ergens op het terrein het dreunende geluid van de helmpaal wordt gehoord. Zij zullen zich alleen afvragen: wat zal er nu gebouwd worden. Want nauwelijks is het nieuwe Telecommunicatiegebouw uit de steigers of er is weer een ander stuk grond afgebakend en een he-installatie is bezig palen in de grond te slaan. Het betreft nu de bouw van een chemicaliënmagazijn, als vervanging voor de midden op het binnenreijn staande loodsen, die plaats moeten maken voor een op die plaats te bouwen administratiegebouw.

Ben van de loodsen, een Romny-hut, staat er al 15 jaar. Vlak na de oorlog, toen van bouwen in het geheel geen sprake was, kocht Van der Heem deze hut in een dump en was daar heel gelukkig mee. Maar hij heeft zijn jaren gehad en voldoet ook niet aan de zeer uitgebreide eisen van de Hinderved, waarbij de mogelijkheid van explosie in een opslageruimte van chemicaliën niet uit het oog is verloren. Zo zal in het nieuwe gebouw het dak zodanig bevestigd worden dat bij een

eventuele ontploffing het dak het eerst de lucht invliegt en dus niet de muren omver worden geblazen. De muren worden opgetrokken als spouwmuur met een dikte van 40 cm.

In de vloer van het magazijn is langs de wanden een goot geconstrueerd, waarin bij eventuele lekkage van een of meer vaden of flessen de wegvloeiende chemicaliën worden verzameld en de vloestoffen dus niet in het riool of grondwater terecht kunnen komen.

Het nieuwe magazijn zal een geïsoleerde ruimte krijgen, waarin polyesterlaken kasten geprojecteerd voor de opslag van giftige stoffen.

De elektrische installatie zal explosievrij worden uitgevoerd en de verwarming zal door stralingspanelen aan het plafond geschieden. Het gehele gebouw, dat geen verdedigingen krijgt, komt te rusten op 48 betonnen palen van 6 meter lengte, die tot op de eerste zandplaat worden getheid. De draagkracht van elke paal is 30 ton. De afmeting van het nieuwe gebouw zal 18,5 x 23 meter bedragen.

altijd en overal, niet alleen door de grafoloog of psycholoog, maar ook door zijn collega's, chefs en ondergeschikten. De psychologische adviseur wil enkel zijn kennis, inzicht en ervaring ten dienste van de werknemer en van het bedrijf stellen om daardoor iedereen een zo objectief en eerlijk mogelijke kans te bieden.

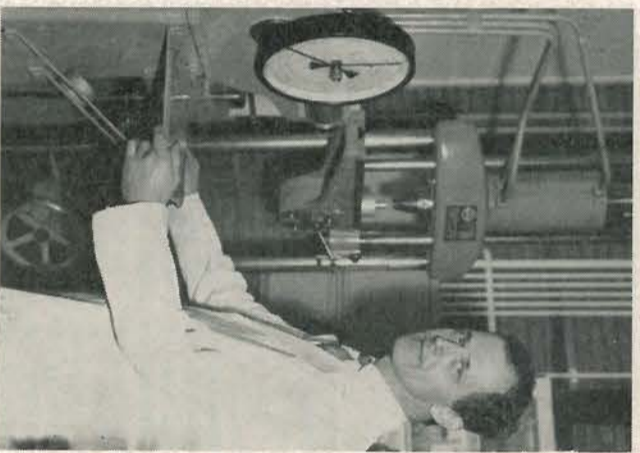
Elke kandidaat kan komen praten over het resultaat van zijn test. Dit is iets dat veel gebeurt. Dat hij wel eens enkele weken zal moeten wachten is beslist niet het gevolg van een behoefte aan gewichtigdoenerij, maar moet doorgewoond worden gezien als een gevolg van het feit, dat de uitwerking van elk advies nu eenmaal intensieve denkbeelden en dus ook tijd vergt.

De testbespreking heeft tot doel de betrokken persoon bewust te maken van zijn mogelijkheden en van zijn tekorten, zoals iedereen die wel in bepaalde opzichten heeft. Daarbij is het ook de bedoeling om aan te geven langs welke wegen verbetering van bepaalde tekorten verkregen kan worden, naast het leren accepteren van datgene wat men niet is of niet kan omdat dit er nu eenmaal niet geen mogelijkheid inzit. Op deze wijze is de psycholoog dank zij zijn testmethoden in staat bij te dragen tot een beter „Ken u zelve“.

Want in alles waarmee de mens bezig is en waarin hij zich uit, legt hij altijd iets van zich zelf, ook al is hij zich hiervan dikwijls niet bewust en geschiedt dit zuiver onbewust. Het feit dat hij er iets van zich zelf in legt betekent tevens dat het toegankelijk wordt voor nadere psychologische studie, waardoor het bewust gemaakt kan worden.

Dit geldt ook ten aanzien van schriftmachineschrift, dat wel degelijk in staat is aanknopingspunten over de persoonlijkheid van de typer op te leveren!

B. Bloemsmā.

Laborant H. B. Overdoorn van de afdeling Vrijgare- en Knudtelitscontrole Den Haag is dinsdag 3 april a.s. 12½ jaar bij ons bedrijf werkzaam. Onze gelukwensen.

Hierbij zeg ik comitè Ziekentrust hartelijk dank voor de goede gaven, ontvankelijk tijdens mijn ziekte.

P. J. Dol, Voormontage T.C.

het v.d.H.-tje

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr. 738
6 april 1962

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGaan VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

VEREREND GETUIGSCHRIFT

De Nederlandse Maatschappij voor Nijverheid en Handel, opgericht in 1778, heeft maandag 26 maart j.l. in Den Haag aan 117 jubilarissen haar getuigenschrift uitgegeeft. Reeds van oudsher stelde zij penningen beschikbaar voor personen, die voor een bijzondere onderscheiding op dit gebied in aanmerking kwamen, maar sedert 1903 heeft zij, als een uiting van waardering voor hen, die hun dagelijkse arbeid in het bedrijfsleven verrichten, getuigenschriften uitgegeeft om hen te eren, die, als arbeider of beampte, gedurende een periode van 25 jaar of langer hun arbeid hebben verricht in dienst van een bij de Maatschappij aangesloten onderneming. Dit jaar waren er 5 jubilarissen die hun 50-jarig dienstverband vieren, 31 werknemers met een 40-jarig jubileum, 4 met 35 dienstjaren en 77 jubilarissen met een 25-jarig dienstverband.

Het verdient vermelding dat de heer F. de Hartog, directeur van het Verkoopkantoor van der Heem N.V., sinds 23 maart 1962 deel uitmaakt van het bestuur van de Nederlandse Maatschappij voor Nijverheid en Handel.

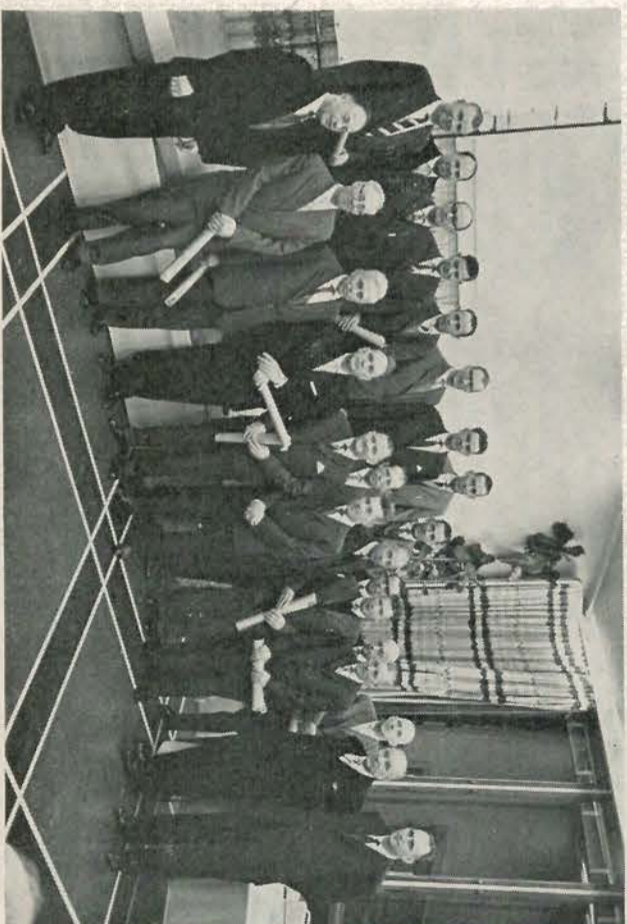
Kinderfeest op Koninginnedag

Op Koninginnedag zal het traditionele kinderfeest voor de kinderen van ons Haagse personeel worden gehouden. Op de ochtend van deze dag van 9.00 tot 12.30 uur zijn uw kinderen van harte welkom om mee te doen aan de veldspelen op het nabij het complex Maanweg gelegen speelterrein aan de Tuinluststraat, Voorburg, als het weer het tenminste toelaat; anders wordt het gehele feest in het Ontspanningsgebouw gehouden.

Mooie prijzen zijn beschikbaar en voor iedereen een kleine verrassing.

Heeft u kinderen, die vallen in de leeftijdsgroep van 8 t/m 13 jaar, die aan het feest willen deelnemen, dan kunt u hen uiterlijk 16 april a.s. schriftelijk opgeven bij mevrouw Reinhok, Sociale Zaken. Hiervoor zijn formuliertjes verkrijgbaar bij portier hoofdgebouw Maanweg, Telco, ENAF, hr. van Leeuwen, receptie, en bij alle tijdschrijvers.

De Programmacommissie.

Goed zo, mannenkoor

Aan de reeds behaalde successen van ons koor voor optreden naar buiten is een nieuw toegevoegd.

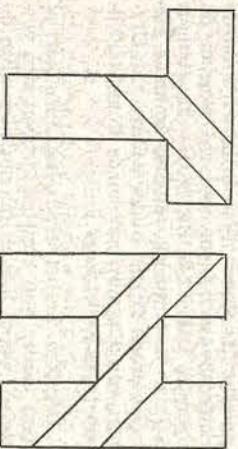
Dat gebeurde op vrijdag 23 maart j.l. in de gezellige zaal van het Voorburgse rusthuis Nieuw Heeswijk.

Harry Holtman leidde ons koor voor een farijk en enthousiast publiek dat de uitvoeringen een ware ovatie bracht. In dit succes deelden zeker de beide solisten: Dintje Romijn, trouwe medewerkster aan onze koortueringen, die met haar heldere sopraanstem en haar charme optredens zoals steeds het publiek direct voor zich had gewonnen en Andries Dradus, tenor, die de ontdekkings van deze avond kan worden genoemd.

Over het solistisch optreden van Harry Holtman zei iemand in onze buurt: „Wat kan die grappenmaker fantastisch piano spelen“, waarmee de heer Holtman volkomen is getypeerd.

Als gasten waren op deze avond ook aanwezig mevrouw J. Gussenhoven-Van der Heem, echtgenote van onze directeur de heer L. C. M. J. Gussenhoven, en mevrouw M. M. Greve-Van der Heem.

Oplossing puzzel 74

Gefeliciteerd!

HUWELIJK (bedrijf Maanweg):
B. Loddier, Industriële Vormgeving, met mej. G. I. G. Smeets, d.d. 24-2-1962.

GEBOREN (bedrijf Maanweg):
Heleen, dochter van K. Jansen, Kantoorinrichting, d.d. 4-5-1962; Jolanda M., dochter van G. E. Zeydel, Constructiebureau Elektronische Apparaten, d.d. 5-3-1962; Geertruida J., dochter van B. Bisterveld, Machinale Houtbewerking, d.d. 6-3-1962.

HUWELIJK (Utrecht):
H. Fontijn, Productiebureau, met mej. B. Schoonheid, d.d. 13-3-1962.

GEBOREN (Utrecht):
Hans, zoon van H. Schuttema, Montage Apparaten, d.d. 27-2-1962.
Josephus W. G., zoon van C. M. Maassen-Scholte, Tramontage, d.d. 7-3-1962.

GEBOREN (ENAF):
Joseph P., zoon van F. G. van Solingen, Montage, d.d. 9-3-1962; Marcel, zoon van J. C. van Iwaarden, Inkomende Goederen, d.d. 10-3-1962.

Prijswinnaars

1. (f 15-) mej. C. M. Neel, 9100.
2. (f 10-) H. Korsman, 3500.
3. (f 750) mev. T. v. d. Berg-Gieselbach, ENAF.
4. (f 5-) I. W. Hoogstraal, 2111.
5. (f 5-) H. Saaij, 2969.
6. (f 5-) mej. S. Janssen, 3361.